

การต่อสู้เพื่อเอกราชและกำเนิดนโยบายต่างประเทศ ของสหรัฐอเมริกา

The American Revolution and the Origins of American Foreign Policy

มัทนา เกษมกล*,D.A

บทคัดย่อ

ประวัติศาสตร์การทูตและการต่างประเทศของอเมริกามีรากฐานมาจากยุโรป ช่วงเวลา ๑๖๙ ปี ของการเป็นอาณานิคมภายใต้จักรวรรดิอังกฤษ (ค.ศ. ๑๖๐๗-๑๗๗๖) อเมริกาเข้าร่วมรบกับเมืองแม่ในสงครามกับชาติยุโรปอื่น ๆ ในโลกใหม่เสมอมา ชาวอาณานิคมสนับสนุนและต่อสู้เพื่อความยิ่งใหญ่ของจักรวรรดิอังกฤษในสงครามเหล่านี้ด้วยความภักดี ในกระบวนการดังกล่าว ชาวอาณานิคมก็รับมรดกทางความคิดเกี่ยวกับการขยายอำนาจในแบบจักรวรรดิมาจากชาติยุโรปเหล่านั้นด้วย อันได้แก่ การพยายามขยายอำนาจเหนือภูมิภาคต่าง ๆ การควบคุมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และการมีอำนาจทางทหารและเทคโนโลยีเหนือกว่าผู้ใด เป็นต้น

ระหว่าง ค.ศ. ๑๖๙๙-๑๗๖๓ ชาวอาณานิคมได้ร่วมทำสงครามกับเมืองแม่ในการต่อสู้กับฝรั่งเศสเพื่อแย่งชิงความเป็นใหญ่ในยุโรปและอเมริกาเหนือถึงสี่ครั้ง การที่อังกฤษมีนโยบายกระชับอำนาจการปกครองดินแดนอาณานิคมภายหลังสงครามครั้งสุดท้าย คือสงครามกับฝรั่งเศสและอินเดีย (ค.ศ. ๑๗๕๔-๑๗๖๓) หรือ สงครามเจ็ดปี (ค.ศ. ๑๗๕๖-๑๗๖๓) ส่งผลให้ชาวอาณานิคมอเมริกา ซึ่งปกครองตนเองอย่างเสรีมาเป็นเวลานาน ไม่พอใจ ด้วยเห็นว่า เป็นการละเมิดสิทธิในการปกครองตนเองของพวกเขาตามรัฐธรรมนูญ ชาวอาณานิคมก่อการประท้วงซึ่งรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ การที่อังกฤษไม่ยอมอ่อนข้อให้กับความต้องการของชาวอาณานิคม นำมาซึ่งความคิดที่จะแยกตัวเป็นเอกราช ในกระบวนการต่อสู้เพื่อเอกราชดังกล่าวนี้ แนวคิดชาตินิยมบนพื้นฐานของอุดมการณ์สาธารณรัฐนิยมก็เติบโตขึ้น พร้อมกับแนวคิดเกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศที่ว่าด้วยลัทธิสันโดษนิยม (Isolationism) และการค้าเสรีระหว่างประเทศ แนวคิดเหล่านี้ กล่าวได้ว่า พัฒนารูปร่างจากประสบการณ์ของการเป็นอาณานิคม รวมไปถึงแนวคิดของกลุ่มนักเสรีนิยม นักคิดและนักเขียนร่วมสมัยของคริสต์ศตวรรษที่สิบแปด อันได้แก่ พรรควิกของอังกฤษ และกลุ่มฟิลาซอฟของ

* รองศาสตราจารย์ ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ฝรั่งเศส ผลงาน *Common Sense* ของทอมัส เพน ก็เป็นอีกแหล่งหนึ่งที่ทำให้แนวคิดที่เป็นรากฐานด้านนโยบายต่างประเทศที่สำคัญ อย่างไรก็ตาม การปฏิวัติอเมริกาจะไม่ประสบความสำเร็จไปได้เลยหากมิได้รับความช่วยเหลือทางการเงินและการทหารจากฝรั่งเศส รวมทั้งจากสเปน และฮอลแลนด์ ความช่วยเหลือเหล่านี้ช่วยให้สงครามปฏิวัติบรรลุผลสำเร็จ กระนั้น ประสิทธิภาพของการติดต่อทางการทูตกับพันธมิตรที่ช่วยเหลือตนเหล่านี้ ยังทำให้สาธารณรัฐใหม่อเมริกามองว่าชาติมหาอำนาจยุโรปไม่น่าไว้วางใจ ซึ่งเป็นการเสริมพลังให้แก่แนวคิดที่ว่าด้วยสันโดษนิยมทางการเมืองให้หนักแน่นยิ่งขึ้น ด้วยการเป็นชาติแรกที่ประสบความสำเร็จในการต่อสู้เพื่อเอกราชในประวัติศาสตร์สมัยใหม่ อเมริกาจึงเป็นตัวอย่างและแรงบันดาลใจให้นักต่อสู้เพื่อเสรีภาพและอิสรภาพจากระบอบอาณานิคมของชาติต่าง ๆ ในทุก ๆ ส่วนของโลก นับจากคริสต์ศตวรรษที่สิบเก้าจนถึงคริสต์ศตวรรษที่ยี่สิบ

คำหลัก: การปฏิวัติ, เอกราช, ลัทธิสันโดษนิยม, สหรัฐอเมริกา

Abstract

The history of American diplomacy and foreign affairs has European roots. One hundred and sixty-nine years (1607-1776) as a part of the British empire, America was inevitably involved in the wars among the imperial powers. The wars were mostly for the hegemony in the New World. Though the wars were for the interests of the mother country, the colonists fought loyally for the victory of the empire. In the process, the colonists inherited the imperial mentality that aspired for mastering other regions, controlling the international economy, and maintaining military and technological superiority, etc. In the aftermath of the last of the four great Anglo-French wars for preeminence in Europe and North America, i.e. the French and Indian War(1754-1763) or the Seven Years' War(1756-1763), the British replaced their former slipshod practice of leaving the colonies pretty much alone with the policy of strict and efficient control over their American colonists. Perceiving the policy as violating the British constitutional rules of self government, the colonists cried out in protest. In the attempts to bend upon holding the colonists in subordination to their authority, the British drove them instead to complete independence. As Americans moved towards independence there emerged the ideas of republican nationalism which also contained the roots of foreign policy of isolation and international free trade. Pondering over their colonial past, the Americans wished to isolate themselves from European's imperial wars and British mercantilism. The Americans also found the lessons of isolationism and free trade in the Whig writers and in the writings of the French philosophes which emphasized commercial expansion over standard power politics. As well, the arguments in Thomas Paine's *Common Sense* concerning internationalism left an imprint

upon the United States' basic foreign policy. With all these ideas combined, and the assistance militarily and financially from France, Spain and Holland, the United States won the independence from England. However, diplomatic experiences and exposure to European politics during the revolution helped form American attitudes towards Europe as untrustworthy. This attitude strengthened even more the desire for isolationism. As the first nation in modern history that successfully fought for the independence, the United States gave inspiration and example for those who struggled against colonialism and autocracy in every part of the world from nineteenth till twentieth century.

Keywords: Revolution, Independence, Isolationism, The United States of America

บทนำ

บทความนี้ ต้องการศึกษากว่าต่อสู้เพื่อเอกราชของชาวอาณานิคมอเมริกันในฐานะที่เป็นรากฐานที่มาของแนวคิด และ/หรือวิถีทัศน์ด้านนโยบายต่างประเทศที่สำคัญของสหรัฐอเมริกา อันได้แก่ ความต้องการขยายอำนาจในแบบจักรวรรดิบนพื้นฐานของอุดมการณ์สาธารณรัฐนิยม การขยายการค้าพร้อมไปกับการพยายามสร้างระบบการค้าเสรีระหว่างประเทศ และที่สำคัญคือนโยบายสันโดษนิยม (Isolationism)* ที่อเมริกายึดถือมาโดยตลอดตราบจนกระทั่งถึงกลางคริสต์ศตวรรษที่ยี่สิบ ตลอดช่วงเวลาอันยาวนานของประวัติศาสตร์อเมริกา การดำเนินนโยบายต่างประเทศอาจผันแปรหรือปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย สภาวะแวดล้อมและ/หรือวิถีที่ต่างออกไปในส่วนต่าง ๆ ของโลก ทว่า แนวคิดและ/หรือวิถีทัศน์ที่ถือกำเนิดขึ้นมาในช่วงของการต่อสู้เพื่อเอกราช ดังกล่าวข้างต้น ยังคงมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริหารประเทศของอเมริกาเสมอมา กล่าวอีกนัยหนึ่งโดยอันที่จริงแล้ว ผู้นำหรือผู้วางนโยบายต่างประเทศทุกยุคทุกสมัย ล้วนต่างพยายามศึกษาและตีความความคิดด้านนโยบายต่างประเทศของผู้ก่อตั้งประเทศตามความเข้าใจของตนเอง ยุคของการเป็นอาณานิคมภายใต้จักรวรรดิอังกฤษ และการต่อสู้เพื่อเอกราชจึงนับเป็นช่วงที่มีความสำคัญมากที่สุดยุคหนึ่งในประวัติศาสตร์การทูตและการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา บทความจะเริ่มต้นที่กำเนิดของความคิดในการแยกตัวเป็นเอกราชของชาวอาณานิคมอเมริกาภายหลังสงครามฝรั่งเศส-อินเดียน หรือสงครามเจ็ดปี ใน ค.ศ. ๑๗๖๓ แนวคิดเชิงอุดมการณ์ของประเทศซึ่งพัฒนาขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว การเป็นพันธมิตรกับฝรั่งเศสอันเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้สงครามปฏิวัติบรรลุถึงเป้าหมายสุดท้ายคือความเป็นเอกราช และสุดท้ายคือบทสรุปที่ว่าด้วยมรดกของการปฏิวัติอเมริกาในแง่ประวัติศาสตร์

* สันโดษนิยมสำหรับอเมริกา มิได้หมายถึงการอยู่โดดเดี่ยว ไม่คบหากับชาติใดอย่างสิ้นเชิง หากแต่หมายถึงการหลีกเลี่ยงการเข้าพัวพันในกิจการทางการเมืองกับทุก ๆ ชาติในโลก และจำกัดการเกี่ยวข้องกับนานาประเทศไว้เฉพาะแค่ทางด้านเศรษฐกิจและการค้าเท่านั้น

การกระชับอำนาจการปกครองอาณานิคมของอังกฤษภายหลังสงครามเจ็ดปี

หนึ่งในประเด็นสำคัญที่ต้องตระหนักในเบื้องต้นก็คือ อาณานิคมอเมริกาเป็นผลผลิตของการขยายอำนาจของจักรวรรดิอังกฤษซึ่งถือกำเนิดขึ้นเมื่อต้นคริสต์ศตวรรษสิบเจ็ด พร้อมกันนั้นก็ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในระบบการแย่งชิงอำนาจในหมู่ชาติมหาอำนาจของยุโรปด้วยเช่นกัน ในกระบวนการดังกล่าว ชาวอาณานิคมอเมริกันก็รับมรดกทางความคิดที่ว่าด้วยความเป็นจักรวรรดิเหล่านั้นจากชาติยุโรป อันได้แก่ การพยายามที่จะมีอำนาจเหนือภูมิภาคอื่น ๆ การพยายามเข้าควบคุมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และการสร้างความเหนือกว่าในด้านการทหาร เป็นต้น (Paterson et al, 2010, p.6)

ในช่วงราวหนึ่งศตวรรษของการต่อสู้ระหว่างอังกฤษและฝรั่งเศส (ค.ศ. ๑๖๘๙-๑๗๖๓)^๑ เพื่อแย่งชิงความเป็นใหญ่ทั้งในยุโรปและในอเมริกาเหนือ ชาวอาณานิคมได้เข้าร่วมในสมรภูมิรบที่มักไหลบ่าเข้ามาในอาณานิคม เป้าหมายของการรบนั้น แน่นอนว่า เพื่อผลประโยชน์และความยิ่งใหญ่ของจักรวรรดิอังกฤษเป็นสำคัญ ทว่า โดยส่วนใหญ่แล้วชาวอาณานิคม ในฐานะที่เป็นพลเมืองอังกฤษก็ให้การสนับสนุน ดังจะเห็นได้จากเสียงเรียกร้องเบนจามิน แฟรงกลิน ต่อรัฐสภาอังกฤษในฐานะตัวแทนของชาวอาณานิคม ขอให้ขจัดฝรั่งเศสออกไปเสียจากแคนาดา ในงานเขียนของเขาเมื่อ ค.ศ.๑๗๖๐ แฟรงกลินยังได้กล่าวอีกด้วยว่า “ภายในหนึ่งศตวรรษ ดินแดนอเมริกา นับจากลุ่มน้ำเซนต์ลอว์เรนส์จนถึงลุ่มน้ำมิสซิสซิปปี ก็จะเต็มไปด้วยชาวอังกฤษ” (Paterson et al 2010, p. 5) ชัยชนะของอังกฤษในสงครามครั้งสุดท้ายกับฝรั่งเศส คือสงครามเจ็ดปี ซึ่งสิ้นสุดลงอย่างเป็นทางการโดยสนธิสัญญาปารีส ค.ศ.๑๗๖๓ ส่งผลให้อังกฤษก้าวขึ้นเป็นชาติที่ยิ่งใหญ่ในอเมริกาเหนือ และได้ปกครองดินแดนอาณานิคมตามที่ต่าง ๆ เป็นจำนวนมากมหาศาล ซึ่งดูจะมากที่สุดเท่าที่เคยมีมา จากทั่วทั้งชาติหนึ่งจะได้รับจากสนธิสัญญาเพียงฉบับเดียว” ชัยชนะและความ

^๑ ในช่วงเวลาดังกล่าวนี้ ประเทศทั้งสองทำสงครามระหว่างกันสี่ครั้ง ซึ่งมีชื่อเรียกในอเมริกาดังนี้ (๑) สงครามพระเจ้าวิลเลียม (๑๖๘๙-๑๖๙๗) (๒) สงครามพระนางแอนน์ (ค.ศ.๑๗๐๒-๑๗๑๓) (๓) สงครามพระเจ้าจอร์จ (ค.ศ. ๑๗๕๔-๑๗๖๔) (๔) สงครามฝรั่งเศสกับอินเดียน (ค.ศ. ๑๗๕๔-๑๗๖๓) สงครามครั้งที่สี่มีความแตกต่างสงครามครั้งอื่น ๆ คือ มีจุดเริ่มต้นในอาณานิคม คือการปะทะกันระหว่างกองกำลังของฝรั่งเศส กับของอาณานิคม นำโดย จอร์จ วอชิงตันที่บริเวณลุ่มน้ำไอโอไอ (ในขณะที่ทั้งสามครั้งแรกมีจุดเริ่มต้นในยุโรป) สงครามดำเนินอยู่ในอาณานิคมสองปี หลังจากนั้น การสู้รบก็เกิดขึ้นในยุโรป และในเกือบทุก ภูมิภาคของโลก โดยเรียกกันในชื่อว่า สงครามเจ็ดปี (ค.ศ. ๑๗๕๖- ๑๗๖๓)

^๒ สนธิสัญญาฉบับนี้ นับเป็นเครื่องหมายของการสิ้นสุดอำนาจของฝรั่งเศสในอเมริกาเหนือ ซึ่งเป็นการแผ้วทางให้อเมริกาเหนือกลายเป็นดินแดนของชนผู้พูดภาษาอังกฤษ ตามสนธิสัญญานี้ ฝรั่งเศสต้องสละแคนาดา ดินแดนลุ่มแม่น้ำเซนต์ลอว์เรนส์ และในทะเลแคริบเบียนให้แก่อังกฤษ สเปนในฐานะที่เป็นพันธมิตรของฝรั่งเศสก็ต้องยกดินแดนฟลอริดาและดินแดนในครอบครองของตนทั้งหมดที่อยู่ทางด้านตะวันออกของแม่น้ำมิสซิสซิปปีให้แก่อังกฤษด้วย ที่จะต้องเหลือสำหรับฝรั่งเศสคือดินแดนที่อยู่ทางตะวันตกของลุ่มน้ำ หรือที่เรียกกันในนามว่า หลุยเซียนา อย่างไรก็ดี เพียงไม่กี่ชั่วโมง ภายหลังการลงนามในสนธิสัญญาปารีส ฝรั่งเศสโอนดินแดนหลุยเซียนานี้ รวมทั้งนิวออร์ลีนส์ ให้แก่สเปน ในส่วนหนึ่งเพื่อชดเชยต่อการที่สเปนผู้เป็นพันธมิตรของตนเสียดินแดนฟลอริดาให้แก่อังกฤษ ทว่า เหตุผลแท้ที่จริงของฝรั่งเศสนั้น ก็เพื่อที่จะให้ดินแดนนี้พ้นไปจากมืออังกฤษ (แต่ฝรั่งเศสก็เรียกกลับคืนไปในภายหลัง)

ยิ่งใหญ่ของจักรวรรดิอังกฤษดังกล่าว สร้างความภาคภูมิใจให้แก่ชาวอาณานิคมอเมริกันด้วยเช่นกัน ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวสดุดีจักรวรรดิอังกฤษของเบนจามิน แฟรงกลินดังนี้

จงรู้ไว้ด้วยเถิด เพื่อนบ้านที่ร้ายกาจ
ที่มุ่งจะแบ่งแยกเหล่าบุตรชายจากแม่
ท่านยังมีความภาคภูมิใจของเรา
และหากเจ้าจะโจมตีแม่ เราจะอยู่เคียงข้างท่าน
อย่างไม่มีใครปฏิเสธ อย่างไม่มีใครปฏิเสธ (Ritche, 1985, p.78)

อย่างไรก็ดี สงครามครั้งนี้ กลับกลายเป็นจุดเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างอาณานิคมกับเมืองแม่ไปตลอดกาล ดังจะเห็นได้ว่า แม้ชาวอาณานิคมมีความภาคภูมิใจเป็นอันมากในชัยชนะของสงครามครั้งนี้ แต่สำหรับอังกฤษ สงครามครั้งนี้ เป็นปัจจัยที่เผยให้เห็นความอ่อนแอของระบบการป้องกันจักรวรรดิ เฉพาะการส่งกองกำลังจำนวนมหาศาลจากภายนอกเข้าไปเท่านั้นที่ทำให้ฝรั่งเศสพ่ายแพ้ไปได้ นอกจากนี้แล้ว อาณานิคมยังไม่ยอมร่วมมือกันเพื่อสู้รบกับศัตรูผู้รุกราน ด้วยเหตุนี้ ประกอบกับหนี้สินของประเทศที่เพิ่มพูนขึ้นอย่างมากมาย อันเนื่องมาจากการทำสงครามเป็นเวลายาวนาน อังกฤษจึงตัดสินใจที่จะกระชับอำนาจการปกครองและวางระบบการป้องกันอาณานิคมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อังกฤษดำเนินงานตามแผนดังกล่าว โดยการจัดตั้งกองกำลังของจักรวรรดิขึ้นในดินแดนอเมริกา เพื่อให้ทำหน้าที่ในกรณีที่เกิดสงครามกับฝรั่งเศสและสเปนก่อตัวขึ้นมาใหม่ พร้อมกันนั้นรัฐบาลก็ใช้อำนาจของรัฐสภาออกกฎหมายเก็บภาษีจากชาวอาณานิคมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งกองทัพเหล่านี้ นอกจากนี้ ทางกรยังบังคับใช้กฎหมายที่ว่าด้วยการค้าและการเดินเรือของอาณานิคมตามหลักพาณิชย์นิยมอย่างเข้มงวด^{*} ทั้งนี้ ด้วยจุดมุ่งหมายที่จะปราบปรามการค้าลอบค้าขายอย่างผิดกฎหมายกับดินแดนเวสต์อินดีสของชาวอาณานิคม ซึ่งก็จะช่วยให้ทางการอังกฤษสามารถเก็บภาษีได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยมากยิ่งขึ้น (Conway, 1995, pp.3-5) อังกฤษยังใช้มาตรการรักษาความสงบตามชายแดนด้านตะวันตก โดยออกประกาศแห่งปี ๑๗๖๓ (Proclamation of 1763) ห้ามชาวอาณานิคมออกไปตั้งหลักแหล่งเกินกว่าแนวเทือกเขาแอฟพาเลเชียน เนื่องจากเกรงว่า จะเกิดการปะทะกับอินเดียน ก่อนหน้านั้นชาวอินเดียนซึ่งเป็นพันธมิตรของ

^{*} แนวคิดพาณิชย์นิยม หรือ Mercantilism เชื่อว่าหนทางที่ดีที่สุดที่จะนำมาซึ่งความมั่งคั่งและอำนาจของชาติคือการมีแร่เงินและทองเพื่อใช้ซื้อสินค้าและบริการอื่น ๆ วิธีการหลักสามประการเพื่อให้ได้มาซึ่งแร่เงินและทอง คือ (๑) พิชิตและใช้ประโยชน์จากดินแดนที่มั่งคั่งไปด้วยเงินและทอง (๒) รักษาดุลการค้าโดยการส่งออกมากกว่านำเข้า ซึ่งหมายถึงการสนับสนุนการผลิตเพื่อที่จะมีสินค้าออกมากขึ้น (๓) ตั้งอาณานิคมเพื่อผลิตสินค้าที่ต้องการ อาณานิคมต้องค้าขายเฉพาะกับเมืองแม่เท่านั้น และห้ามผลิตสินค้ามาแข่งขันกับเมืองแม่ อย่างไรก็ตามในข้อที่สามที่ว่าด้วยข้อห้ามที่อาณานิคมไม่พึงกระทำ ถูกเพิกเฉยจากชาวอาณานิคมเป็นส่วนใหญ่ โดยที่ทางการอังกฤษเอง ก็ละเลยต่อการควบคุมดูแล

ฝรั่งเศสได้ก่อความไม่สงบขึ้น ซึ่งทำให้อังกฤษต้องใช้กำลังเข้าปราบปราม มาตรการประกาศห้ามดังกล่าวนี้ สร้างความไม่พอใจแก่ชาวอาณานิคมซึ่งหวังว่าจะขยายดินแดนเข้าไปในอาณาบริเวณดังกล่าวหลังจากปัญหาการคุกคามจากฝรั่งเศสหมดไป

ชาวอาณานิคมคัดค้านนโยบายและมาตรการของอังกฤษดังกล่าว โดยเฉพาะในเรื่องการเก็บภาษี เนื่องจากเห็นว่า เป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญของพวกตน การคัดค้านกระทำโดยการส่งบันทึกอุทธรณ์ต่อรัฐสภา ถวายฎีกาต่อพระเจ้าจอร์จที่สาม และบอยคอตสินค้าอังกฤษ ในคำคัดค้านดังกล่าว ชาวอาณานิคมอ้างถึงสิทธิในการปกครองตนเองของพวกตน พร้อมกับยืนยันกรณว่า การเก็บภาษีเพื่อใช้จ่ายในการป้องกันอาณานิคมต้องเกิดขึ้นโดยสภาของชาวอาณานิคมเอง และต้องเป็นไปเพื่อป้องกันความปลอดภัยของอาณานิคมเท่านั้น มิใช่เพื่อเป้าประสงค์ในเชิงจักรวรรดิของทางการอังกฤษ ชาวอาณานิคมยอมรับต่อการไม่ร่วมมือระหว่างกันในการป้องกันดินแดนในช่วงสงคราม กระนั้น พวกเขาก็เห็นว่ามิใช่เป็นเหตุผลเพียงพอที่จักรวรรดิจะขยายอำนาจการควบคุมเหนือพวกเขา (Conway, 1995, pp.3-5, 7-8; Rae and Mahoney, 1955, p.95; Coglian, 2009, pp.46-48)

ฝ่ายอังกฤษ โดยเฉพาะรัฐสภาอังกฤษมีความเห็นตรงกันข้ามกับชาวอาณานิคม และยืนยันในสิทธิอันชอบธรรมของรัฐสภาที่จะออกกฎหมายเพื่อบังคับใช้บนดินแดนใด ๆ ของจักรวรรดิได้ทั้งสิ้น ความคิดเห็นและผลประโยชน์ที่ไม่อาจปรองดองกันได้ของทั้งสองฝ่ายดังกล่าวนี้ ส่งผลให้ช่วงเวลาหนึ่งทศวรรษถัดมา เป็นช่วงของความไม่สงบภายในอาณานิคม อันเป็นผลจากการประท้วงของชาวอาณานิคม การประท้วงสลับด้วยการก่อความไม่สงบและความรุนแรง ซึ่งเกิดขึ้นเป็นระยะ ๆ ความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นหลัง ค.ศ. ๑๗๗๔ เป็นต้นไปเมื่ออังกฤษออกกฎหมายควิเบก (Quebec Act) กำหนดให้ดินแดนลุ่มแม่น้ำโอไฮโอเป็นส่วนหนึ่งของแคนาดา และกฎหมายภาษีใบชา^{*} ซึ่งก่อให้เกิดเหตุการณ์ที่เรียกว่า "งานเลี้ยงน้ำชาที่บอสตัน" เหตุการณ์นี้ทำให้ทางการอังกฤษออกกฎหมายเพื่อการบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ แก่ชาวอาณานิคมโดยเฉพาะ^๖ พร้อมกับเข้าควบคุมการปกครองภายในอาณานิคมแมสซาชูเซตส์ อันเป็นสนามใหญ่ของการประท้วง กฎหมายดังกล่าวนับเป็นชนวนจุดประกายความรุนแรงอันเป็นผลจากการต่อต้านโดยใช้อาวุธของชาวอาณานิคม เหตุการณ์ความรุนแรงดังว่านี้ เริ่มต้นในเดือนเมษายน ค.ศ. ๑๗๗๕ ที่เมืองเลกซิงตันและเมืองคอนคอร์ด ในอาณานิคมแมสซาชูเซตส์ พร้อมทั้งเป็นจุดเริ่มต้นสงครามปฏิวัติอเมริกา

^{*} กฎหมายภาษีใบชาหรือ Tea Act, ๑๗๗๔ นี้ออกมาเพื่ออนุญาตให้บริษัทอีสต์อินเดียของอังกฤษ ซึ่งกำลังประสบการขาดทุนใกล้จะล้มละลายให้ผูกขาดการนำเข้าใบชาตรงจากตะวันออกมาจำหน่ายในอาณานิคม ชาวอาณานิคมประท้วง โดยการแต่งกายเป็นอินเดียนและลักลอบขึ้นไปบนเรือบรรทุกใบชาของบริษัท เพื่อนำสินค้าใบชาเหล่านั้นทิ้งลงทะเล ณ บริเวณท่าเรือเมืองบอสตัน เหตุการณ์นี้เรียกกันว่า งานเลี้ยงน้ำชาที่บอสตัน หรือ Boston Tea Party

^๖ คือกฎหมายที่มีชื่อว่า The Coercive Acts หรือเป็นที่เรียกกันในหมู่ชาวอาณานิคมว่า The Intolerable Acts หรือกฎหมายที่ไม่อาจจ่ายยอมได้

การกบฏต่อเมืองแม่: กำเนิดอุดมการณ์สาธารณรัฐนิยมและลัทธิสันโดษนิยม

เป็นที่น่าสังเกตว่า ในระยะแรก ๆ นั้น แม้จะไม่พอใจนโยบายของเมืองแม่สักเพียงใด แต่ชาวอาณานิคม ก็มีได้มีความคิดไปไกลถึงขั้นที่จะแยกตัวเป็นเอกราช การคัดค้านนโยบายตลอดจนมาตรการภาษีของอังกฤษ กระทำในฐานะพลเมืองอังกฤษ ด้วยความพยายามที่จะคงไว้ซึ่งสิทธิของคนอังกฤษ ต้องการให้อังกฤษเคารพในรัฐธรรมนูญ ซึ่งในสายตาของพวกเขาแล้วเห็นว่า กำลังถูกละเมิด เพราะการให้อำนาจอย่างเกินขอบเขตของรัฐบาล คำขวัญของการประท้วงที่ว่าด้วยการ “ไม่จ่ายภาษี หากไม่มีตัวแทนในสภา” (No taxation without representation) ซึ่งเป็นคำขวัญที่หยิบยืมมาจากพรรควิกของอังกฤษ^๑ นับเป็นการแสดงถึงความเป็นอังกฤษยิ่งกว่าอื่นใด แม้การประท้วงซึ่งรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ จนกระทั่งถึงขั้นที่อาจเรียกได้ว่า เป็นการใช้กำลังทหารเข้าต่อสู้ระหว่างกันแล้ว ชาวอาณานิคม—โดยที่ประชุมสภาภาคพื้นทวีปครั้งที่สอง^๒ ซึ่งมีขึ้นเพื่อร่วมกันวางแผนทำสงครามนั้น-- ก็ยังหวังที่จะหาทางแก้ไขความขัดแย้งกับเมืองแม่อย่างสันติ โดยอธิบายความลักลั่นในท่อดังกล่าวนี้นี้ว่า เป็นการพยายามป้องกันตนเองจนกว่าจะหาทางออกของปัญหาที่เหมาะสมเข้าสู่โต๊ะเจรจาได้ เช่นกันกับผู้นำกองทัพร่วมของชาวอาณานิคมคือนายพลจอร์จ วอชิงตัน ผู้บัญชาการทัพและคณะเสนาธิการก็ยังคิดว่า พวกตนต่อต้านเมืองแม่ในฐานะพลเมืองอังกฤษ และยังคงดื่มด่ำยพระพรแต่พระเจ้าจอร์จที่สาม กษัตริย์แห่งอังกฤษก่อนรับประทานอาหารค่ำอยู่เป็นประจำ (จนถึงเดือนมกราคม ค.ศ. ๑๗๗๖) ทั้งนี้ ด้วยวิธีคิดที่ว่าพวกเขาจับอาวุธขึ้นต่อต้านพฤติกรรมทรราชของพวกคณะรัฐมนตรีของพระองค์เท่านั้น ส่วนความจงรักภักดีต่อองค์พระเจ้าจอร์จที่สาม ยังคงมีอยู่อย่างไม่เสื่อมคลาย” (Perkins, 2002, p.18 ; Cogliano, 2009, p.82) ท่าทีที่ขัดแย้งกันอยู่ในตัวเองจนเนิ่นนานอยู่เช่นนี้ อาจอธิบายได้ว่า ชาวอาณานิคมดำรงอยู่ภายในจักรวรรดิอังกฤษมาเป็นเวลานาน ทั้งพวกเขาก็มีความภาคภูมิใจกับการที่ได้อาศัยอยู่ในอาณานิคม

^๑ วิก (Whig) แต่เดิมมาคือผู้ที่ต่อต้านการใช้อำนาจของกษัตริย์โดยไม่ผ่านรัฐสภาของพระเจ้าเจมส์ที่สอง ซึ่งนำไปสู่การปฏิวัติอันรุ่งโรจน์ (The Glorious Revolution) ในค.ศ. ๑๖๘๘ การรวมตัวเป็นกลุ่มลัทธิวิก (Whiggism) ได้พัฒนาขึ้นมาอีกในศตวรรษที่สิบแปด เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานและ/หรือการใช้อำนาจอย่างไม่ถูกต้องของรัฐบาล อุดมการณ์ที่พวกวิกเหล่านี้ยึดมั่น จะเป็นการสังเคราะห์เข้าด้วยกันของแนวคิดสาธารณรัฐนิยมและแนวคิดของจอห์น ลอค แนวคิดดังกล่าวนี้ ให้ความชอบธรรมต่อการต่อสู้ในวิถีทางของรัฐบาลเพื่อปกป้องชีวิตและเสรีภาพต่อการใช้อำนาจแบบทรราชของกษัตริย์ ชาวอาณานิคมที่ต่อต้านอังกฤษซึ่งสมทานแนวคิดดังกล่าว จึงมักเรียกตัวเองว่าเป็นชาววิกเช่นกัน

^๒ หรือสภาองเกรส เป็นที่ประชุมของตัวแทนอาณานิคมทั้ง ๑๓ รัฐ ซึ่งทำหน้าที่ประหนึ่งรัฐบาลปฏิบัติเฉพาะกาล กล่าวคือ การเป็นศูนย์อำนาจการเพื่อรับมือกับนโยบายของเมืองแม่ การประชุมสภาครั้งแรกมีขึ้นในเดือนกันยายน ค.ศ. ๑๗๗๔ การประชุมครั้งที่สองเริ่มขึ้นในเดือนตุลาคม ค.ศ. ๑๗๗๕ อันเป็นผลสืบเนื่องจากเหตุการณ์ความรุนแรงที่เมืองคอนคอร์ดและเลกซิงตัน

^๓ หัสนคติในเรื่องอนุรักษนิยมทั้งของกองทัพและของสมาชิกสภาองเกรสเป็นอยู่เช่นนี้ ควบรวมกระทั่งได้ทราบถึงพระราชดำรัสของพระเจ้าจอร์จที่สาม (ในเดือนมกราคม ค.ศ. ๑๗๗๖) ที่ทรงกล่าวถึงการฉกฉวยปฏิภาณของสภาองเกรสซึ่งส่งถึงพระองค์โดยตรงว่า จะไม่ทรงรับฟังคำอุทธรณ์ใด ๆ จากองค์กรนอกกฎหมายนี้ และพวกกบฏอาณานิคมจะไม่ได้รับความปรานีแม้แต่น้อย จากราชบัลลังก์ พิธีการดื่มด่ำยพระพรจึงยุติลงและเมื่อถึงตอนนี้ ทั้งสมาชิกสภาองเกรสและผู้นำกองทัพก็เริ่มตาสว่าง และยอมรับความจริงที่ว่า การปรองดองกับเมืองแม่เป็นไปไม่ได้อีกต่อไปแล้ว หลังจากนั้น การเตรียมการเพื่อการประกาศเอกราชก็เริ่มขึ้น (Cogliano, 2009, P.86)

อเมริกา ซึ่งเป็น “ปรากฏการณ์นอกของเสรีภาพ” ของจักรวรรดิอังกฤษ โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับอาณานิคมของสเปนและฝรั่งเศสที่เป็นเพื่อนบ้านที่อยู่ถัดไป ซึ่งชาวอเมริกันมองว่าเป็นอาณานิคมที่ปกครองภายใต้อิทธิพลของสถาบันคาทอลิกที่เสื่อมเสีย อ่อนแอ พลเมืองขาดเสรีภาพ และมีการผูกขาดอำนาจ ในเรื่องเหล่านี้ อังกฤษจะไม่ยอมให้เกิดขึ้นในอาณานิคมของตน (Combs, 1997, p.3)

ความรักและหวงแหนเสรีภาพของชาวอาณานิคมเช่นนี้ นอกจากเป็นมรดกที่สืบทอดมาจากระบบโครงสร้างทางการเมืองการปกครองของอังกฤษที่เน้นการปกครองตนเองเป็นสำคัญแล้ว ยังเนื่องมาจากที่ตั้งที่ห่างไกลจากเมืองแม่ ความห่างไกลทำให้การสื่อสาร และการไปมาหาสู่ระหว่างกันล่าช้า ดังนั้น เมื่อประกอบกับทางการเมืองการปกครองเอง ก็ได้เคร่งครัดต่อกฎบังคับใช้กฎหมาย(พาณิชย์นิยม)กับชาวอาณานิคมเท่าใดนัก นอกจากในยามที่เกิดสงครามเท่านั้น (Conway, 1995, pp.1-3) ชาวอาณานิคมจึงมีจิตสำนึกในความเป็นอิสระในท้องถิ่นของตนอย่างสูง ดังนั้น จึงยากที่จะหลีกเลี่ยง ที่ชาวอาณานิคมจะคิดเห็นไปว่าดินแดนของพวกตนมีสภาพเหมือนเช่นเขตปกครองที่เป็นเอกเทศหน่วยหนึ่ง ด้วยเหตุดังนี้ จึงมีสิทธิอันชอบธรรมที่จะปฏิเสธ “ใบสั่ง” ที่กำหนดอำนาจหน้าที่ที่พวกตนพึงกระทำที่มาจากที่อื่น ๆ แม้ว่าที่อื่น ๆ ที่ว่านี้ จะเป็นหน่วยงานรัฐสภาหรือพระบรมราชโองการก็ตาม สำหรับอังกฤษ ทว่าที่เช่นนี้เป็นเรื่องที่ไปไกลเกินกว่าจะยอมรับได้ และใช้มาตรการปราบปรามอย่างไม่ยอมผ่อนปรนอีกต่อไป ในส่วนหนึ่ง อังกฤษเกรงว่าหากผ่อนปรนให้แล้ว อาจกลายเป็นกรณีตัวอย่างที่ทำให้อาณานิคมในที่อื่น ๆ กระทำพฤติกรรมเลียนแบบ จนเป็นเหตุให้จักรวรรดิทั้งหมดต้องแตกแยก

การยืนยันในการใช้อำนาจจักรวรรดิเหนือดินแดนอาณานิคมของรัฐบาลอังกฤษ ได้ทำให้ความคิดเห็นของชาวอาณานิคมเริ่มเปลี่ยนไป โดยเห็นว่า นี่คือนิยามของทระราชย์ ความเกรงกลัวที่จะต้องถูกปกครองในแบบทระราชย์ และสูญเสียความเป็นดินแดนที่มีเสรีภาพและประชาธิปไตย ทำให้การประท้วงบานปลายถึงขั้นรุนแรง กับทั้งยังได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่หลอมรวมความร่วมมือในระหว่างชาวอาณานิคมทั้ง ๑๓ แห่งอย่างจริงจังเป็นครั้งแรกความร่วมมือกันนี้ เกิดจากการที่ชาวอาณานิคมได้ตระหนักว่า พวกเขามีค่านิยมและความต้องการร่วมกันมากยิ่งขึ้นกว่าสังคมยุโรปใด ๆ โดยเฉพาะการเป็นสังคมที่ปกครองตนเอง และมีเสรีภาพ ความคิดเหล่านี้ได้กลายมาเป็นรากฐานให้แก่ลัทธิชาตินิยมบนพื้นฐานของอุดมการณ์สาธารณรัฐนิยม ซึ่งได้พัฒนาขึ้นมา พร้อมกับเป้าหมายการต่อสู้ ซึ่งเดิมทีนั้น เพื่อต่อต้านนโยบายของเมืองแม่ ก็ได้ค่อย ๆ แปรเปลี่ยนไปเป็นความต้องการเอกราช

พร้อมกับความคิดเรื่องความเป็นเอกราช ความคิดเรื่องความเป็นอิสระในด้านนโยบายต่างประเทศและ/หรือสันโดษนิยมในทางการเมืองก็ถือกำเนิดขึ้น ทั้งนี้ เกิดจากการที่ชาวอาณานิคมได้พิจารณาย้อนกลับไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างพวกเขากับเมืองแม่ โดยชาวอาณานิคมมองว่าเท่าที่ผ่านมา ความสัมพันธ์มักเป็นไปในแบบทางเดียว คือเป็นไปเพื่อประโยชน์ของเมืองแม่เท่านั้น

ในฐานะคนในบังคับของอังกฤษ พวกเขาต้องเข้าร่วมในสงครามเพื่อจักรวรรดิอังกฤษ ถูกโจมตีโดยศัตรูของอังกฤษ (คือฝรั่งเศสและอินเดียตามชายแดน) ซึ่งทั้งหมดนี้ ล้วนมีกำเนิดมาจากปัญหาการทะเลาะเบาะแว้งในระหว่างชาตินิโปลี มิได้เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อันใดของพวกเขา เช่นนั้นแล้ว ทำไมพวกเขาจึงต้องจ่ายภาษี ตั้งกองทัพอังกฤษ และตายเพื่ออังกฤษ โดยที่อังกฤษมิได้เห็นคุณค่าของการเสียสละของพวกเขาเลย กรณีตัวอย่างที่ถูกหยิบยกมาเป็นตัวอย่าง (จนเป็นเสมือนกรณีคลาสสิกที่มักยกมาอ้างกันอย่างไม่รู้จบ) คือการที่ชาวอาณานิคมแมสซาชูเซตส์ต้องคืนป้อมพลูมเบอร์กที่กองกำลังของพวกเขาตนได้ขโมยไปอย่างยากเย็นแสนเข็ญได้ในช่วงสงครามพระเจ้าจอร์จ (ค.ศ. ๑๗๕๔-๑๗๕๘) ให้แก่ฝรั่งเศส เพื่อแลกกับดินแดนมาทราซในอินเดียที่เป็นผลประโยชน์ของอังกฤษโดยตรง ในครั้งนั้นพวกเขาประท้วงต่อทางการอังกฤษ แต่ทว่า ก็กลายเป็นเพียงถ้อยคำที่สูญเปล่า มิได้รับการรับฟังจากเมืองแม่ ทั้งนี้ยังเป็นที่กล่าวขานกันว่า ผู้นำคนสำคัญของเมืองแม่จำนวนไม่น้อย รวมทั้งพระประมุขคือพระเจ้าจอร์จที่สาม ยังมักสับสนอยู่บ่อย ๆ ระหว่างแม่น้ำคงคาและแม่น้ำมิสซิสซิปปี ในแง่ที่ว่า สายไหนอยู่ที่ไหน (Bailey, 1969, p. 20) ความสับสนที่จวนนี้ นับเป็นตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นเป็นอย่างดี ถึงความไม่ใส่ใจต่อดินแดนในปกครองของตนของชาวอังกฤษ

ความคิดเห็นเหล่านี้ ในระยะแรกเป็นทัศนะที่สุดโต่งของพวกเขาที่รุนแรง แต่ผลที่สุดแล้วก็ได้ค่อย ๆ กลายเป็นแนวคิดที่เป็นความเห็นของคนส่วนใหญ่ และกลายเป็นพลังในการต่อสู้เพื่อเอกราชไปในที่สุด ในช่วงเวลาของการต่อสู้ในสงครามปฏิวัติ ความคิดของชาวอาณานิคมส่วนใหญ่พัฒนามาถึงจุดที่ว่า ไม่ต้องการตกอยู่ในกรงเล็บของการต่อสู้ระหว่างชาติมหาอำนาจยุโรปอีกต่อไป นั่นคือการที่ต้องสลัดตนออกจากการเป็นอาณานิคมของอังกฤษ เพราะอิสรภาพทางการเมือง หรือ การพ้นจากความเป็นอาณานิคมคือหนทางเดียวที่จะทำให้พวกเขาสามารถหลีกเลี่ยงการเข้าพัวพันกับการรบ ที่มีได้เกี่ยวพันกับผลประโยชน์อันใดของพวกเขาเลย ความเป็นอิสระจากอังกฤษยังจะช่วยให้พวกเขาสามารถปกป้องรักษาเสรีภาพที่พวกเขามีมากกว่าชาติใด ๆ ได้

อิทธิพลของภูมิปัญญาร่วมสมัยที่มีต่อแนวคิดสันโดษนิยมและการค้าเสรีระหว่างประเทศ

กลุ่มนักเสรีนิยมและปัญญาชนหัวก้าวหน้าร่วมสมัยของยุคคริสต์ศตวรรษที่สิบแปด นับว่าให้อิทธิพลต่อแนวคิดเรื่องความเป็นอิสระจากการพัวพันกับต่างชาติของชาวอเมริกันไม่น้อยไปกว่าประสบการณ์ของชาวอาณานิคมเอง ที่สำคัญคือความคิดที่ได้รับจากพรรควิกของอังกฤษ และจากงานเขียนของกลุ่มนักคิดและนักปรัชญาภูมิธรรมนิยมแห่งคริสต์ศตวรรษที่สิบแปดของฝรั่งเศส หรือที่มักเรียกกันว่าฟิลาซอฟ^{๑๐} ดังจะเห็นได้ว่าวิถีคิด งานเขียน และสุนทรพจน์ของผู้นำการปฏิวัติ

^{๑๐} คำว่า ฟิลาซอฟ (Philosophes) เป็นคำในภาษาฝรั่งเศสหมายถึงนักปรัชญา แต่ในความเป็นจริงแล้ว กลุ่มที่เรียกกันว่าฟิลาซอฟเหล่านี้ มิได้มีเฉพาะนักปรัชญาเท่านั้น หากแต่รวมไว้ด้วยนักคิดนักเขียนทางการเมือง สังคมและอื่น ๆ ทว่า สิ่งที่มีร่วมกันในกลุ่มดังกล่าวนี้ คือความเชื่อมั่นในหลักภูมิธรรมนิยม (Enlightenment) กล่าวคือ ความเป็นสากลของลัทธิเหตุผลนิยมตามหลักวิทยาศาสตร์ของยุคคริสต์ศตวรรษที่สิบแปด

อเมริกา คล้ายคลึงเป็นอันมากกับของกลุ่มหัวก้าวหน้าร่วมสมัยทั้งสองนี้ กับทั้งยังเป็นที่เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ความคิดเหล่านี้ส่งอิทธิพลมาจนถึงการดำเนินนโยบายของประธานาธิบดีของอเมริกาในยุคต่อ ๆ มาด้วย**

กลุ่มพรรควิก มีบทบาทอย่างสำคัญในการวิพากษ์และคัดค้านการดำเนินนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลอังกฤษในขณะนั้น โดยเห็นว่าเป็นการเข้าเกี่ยวข้องทางการเมืองในภาคพื้นทวีปยุโรปจนเกินความจำเป็น หลักการที่กลุ่มพรรควิกสนับสนุน คือการให้ประเทศเน้นหนักไปทางด้านการค้า และสร้างจักรวรรดิในดินแดนโพ้นทะเล นอกจากนี้แล้วพรรควิกยังเสนอว่า รัฐบาลควรหลีกเลี่ยงการทำสนธิสัญญาใด ๆ กับต่างประเทศ นอกจากในกรณีที่จะส่งผลดีต่อการค้าและอุตสาหกรรมของประเทศเท่านั้น (Combs, 1997, p.4; Paterson and Others, 2010, p.8)

งานเขียนของพวกฟิไลซอฟ สะท้อนถึงความคิดในเรื่องการค้าเสรีระหว่างประเทศ โดยฟิไลซอฟ ได้กล่าวโจมตีการดำเนินการทางการทูตและการเมืองที่มักก่อปรไปด้วยการใช้เพทุบาย การตีสองหน้า และการทรยศหักหลังกันเป็นส่วนใหญ่ มิได้ใช้หลักเหตุผล พวกฟิไลซอฟมีความคิดเห็นว่า การทูตและการต่างประเทศนั้น ควรเป็นไปเพื่อส่งเสริมการค้าและพาณิชย์ ยิ่งกว่าการเมืองเรื่องอำนาจ พวกฟิไลซอฟเชื่อว่า การค้าและพาณิชย์จะเป็นสิ่งที่ผูกสัมพันธ์ครอบครัวนานาชาติเข้าด้วยกัน ตรงกันข้ามกับการเมืองเรื่องอำนาจ ซึ่งเป็นสิ่งแปลกปลอมที่ขวางกั้นความสัมพันธ์ดังกล่าว ฟิไลซอฟยังมีความคิดด้วยว่า การค้าควรปราศจากข้อจำกัดของพาณิชย์นิยมเช่นที่เป็นอยู่ขณะนั้นหรือการค้าเสรีนั่นเอง ผลที่ตามมาจากการค้าเสรีที่วางนี้ ก็คือสันติภาพ เพราะเมื่อทุกคนได้ประโยชน์จากการค้าขายกันอย่างเสรีถ้วนหน้าแล้ว พวกเขาจะไม่ต้องการทำสงครามกันอีกต่อไป ในเรื่องการทำสัญญาเป็นพันธมิตรกับต่างประเทศนั้น นักคิดเหล่านี้เสนอให้หลีกเลี่ยงโดยให้เหตุผลว่า เป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำพาประเทศไปสู่สงคราม สงครามมิได้สร้างผลประโยชน์อันใดแก่ประเทศ มีหน้าซ้ำยังเป็นภัยต่อเสรีภาพอีกด้วย(Combs, 1997, p.4; Paterson et al, 2010, p.8)

กล่าวได้ว่า แนวคิดของพรรควิกและนักปรัชญาฟิไลซอฟข้างต้น ช่วยให้นักปฏิวัติอเมริกาได้เห็นว่าการได้เอกราชจากอังกฤษ จะอำนวยประโยชน์ให้พวกเขาได้ดำเนินนโยบายไปตามอุดมคติที่พวกเขาใฝ่ฝัน ซึ่งจะมีใช้เพื่อความยิ่งใหญ่ของจักรวรรดิอังกฤษอีกต่อไป หากเป็นไปตาม

** ตัวอย่างเช่น ประธานาธิบดีเจฟเฟอร์สัน(ดำรงตำแหน่งระหว่าง ค.ศ. ๑๘๐๐-๑๘๐๘) เมื่อจะหาทางทำสนธิสัญญาการค้ากับรัฐปรัสเซีย ก็ได้กล่าวในทำนองที่ว่า สิ่งที่อยู่ในความนึกคิดของอเมริกา คือการที่มนุษยชาติหลุดพ้นจากข้อขัดขวางทั้งปวงที่สกัดกั้นการค้า การค้าที่ปราศจากพันธนาการและข้อขัดขวางใด ๆ จะนำไปทุก ๆ ชาติ ได้มาติดต่อสื่อสารกันอย่างเสรีและนำสันติสุขมาให้ ที่เด่นชัดในอีกตัวอย่างหนึ่งคือความคิดและอุดมการณ์ในสุนทรพจน์ของประธานาธิบดีวูดโรว์ วิลสัน(ดำรงตำแหน่งระหว่าง ค.ศ. ๑๙๑๒- ๑๙๒๐) เช่นใน หลักสิบสี่ประการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับในหมู่นักวิชาการประวัติศาสตร์ปัจจุบันว่า สะท้อนถึงความคิดที่ไม่ต้องการที่ทั้งโลกส่วนใหญ่ครองกันในรูปแบบประชาธิปไตยโดยสาธารณรัฐ และความหวังในสันติภาพระหว่างชาติต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นบนพื้นฐานของความก้าวหน้าของโลกทั้งมวล ที่ได้รับการเชื่อมต่อและมีสัมพันธ์ระหว่างกันและกัน (Perkins, 2002, p.22)

ความคิดหรืออุดมการณ์ดั้งเดิมที่ชักนำให้พวกเขาอพยพมาสู่โลกใหม่ นั่นคือ การก่อตั้งสังคมที่จะเป็นแบบอย่างให้แก่คนทั้งโลก ชาวอเมริกันเกิดความเชื่อใหม่ว่า ความเป็นประเทศของพวกเขาจะให้ประโยชน์ มิใช่แก่เฉพาะพวกเขาเองเท่านั้น แต่รวมถึงชาวโลกทั้งมวลที่จะมีสังคมต้นแบบที่สามารถใช้เป็นเยี่ยงอย่างได้ เพราะพวกเขานั้น "เป็นผู้ที่พระเจ้ามอบหมายเพื่อนำโลกไปสู่สิ่งใหม่ที่ดีกว่า...ให้สร้างรัฐตัวอย่างที่แยกออกจากโลกที่เสื่อมเสียและจะล่มสลาย" ชาวอเมริกันคิดหวังว่า พวกเขาสามารถหวังที่จะผลักดันโลกให้ไปสู่จุดหมายแห่งความเจริญ ที่กอบปรึไปด้วย "หลักเหตุผล ความยุติธรรม ความจริง และสิทธิมนุษยชน" (Paterson et al, 2010, pp.6-8)

ความคิดของนักปฏิวัติอเมริกาเหล่านี้ รวมไปถึงแนวคิดและภูมิปัญญาร่วมสมัยดังกล่าวข้างต้น ยังได้สะท้อนออกมาในงานเขียนชื่อ Common Sense ของทอมัส เพน หนึ่งในนักปฏิวัติคนสำคัญ งานเขียนของเขา (ซึ่งเผยแพร่ในเดือนมกราคม ค.ศ. ๑๗๗๖) นับว่าให้อิทธิพลอย่างสำคัญในการปลุกเร้าให้ชาวอเมริกันแยกตัวออกจากการเกี่ยวข้องกับใด ๆ กับชาติยุโรปโดยการประกาศเอกราช โดยเพนได้เสนอแนวคิดที่ว่าด้วยโลกใหม่(อเมริกา) และโลกเก่า(ยุโรป)ที่แยกจากกัน โลกใหม่เป็นโลกแห่งความยึดมั่นในเสรีภาพ ส่วนโลกเก่าเป็นโลกแห่งความเสื่อมเสียที่เช่นฆ่าเสรีภาพ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ความยึดมั่นในเสรีภาพนี้เองที่ทำให้โลกทั้งสองแยกออกจากกันและแตกต่างกัน ดังนั้นเขาจึงเห็นว่า การหาทางปรองดองกับอังกฤษไม่ควรกระทำอีกต่อไป เพราะเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ กับทั้งไม่ได้ให้ประโยชน์อันใด เอกราชเท่านั้นที่จะทำให้ชาวอเมริกันสามารถสร้างโลกใหม่ให้เป็นไปอย่างที่ต้องการได้ เหนืออื่นใดคือเราจะไม่ถูกอังกฤษลากเข้าสู่สงครามกับชาติยุโรปที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อันใดของเราเลย ดังจะเห็นได้ว่า ทั้งฝรั่งเศสและสเปนนั้นไม่เคยเป็นศัตรูของชาวอเมริกัน แต่การเป็นพลเมืองหรือคนในบังคับอังกฤษ ทำให้ชาวอเมริกันกลายเป็นศัตรูกับคนสองชาตินี้

เพนยังได้ให้ความคิดเห็นในเรื่องการค้าในส่วนที่สัมพันธ์กับการต่างประเทศด้วยว่า "...ความจำเป็นของการคงอยู่ของเรา คือตลาดการค้าในยุโรป อเมริกาจึงควรเป็นท่าเรือเสรีแก่ยุโรปทั้งมวล มิใช่แค่การมีสัมพันธ์แต่เพียงบางส่วนของยุโรป ผลประโยชน์ของอเมริกาโดยแท้จริงคือการแยกตัวออกจากการขัดแย้งและการต่อสู้ของยุโรป" ทั้งนี้ เพนเชื่อว่าการประกาศเอกราชจะทำให้ยุโรปแข่งขันกันเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการค้าของอเมริกามากที่สุด อเมริกาก็จะได้รับประโยชน์ เช่นกันกับที่ส่วนอื่น ๆ ของโลกก็จะได้ประโยชน์จากอเมริกา (Paterson et al, 2010, p.6; Hunt, 1985, pp.19-20)

ผลงานของเพนเผยแพร่ออกไปในเวลาอันรวดเร็ว เนื่องจากความสามารถของเขาในการนำความคิดในเชิงปรัชญาร่วมสมัยดังกล่าวข้างต้น มาประยุกต์เข้ากับสถานการณ์ของการปฏิวัติอเมริกาได้อย่างเหมาะสม และเขียนออกมาด้วยสำนวนภาษาที่เข้าใจและเข้าถึงชาวบ้านร้านถิ่น และชาวไร่ชาวนาโดยทั่วไป ผลงานได้รับการตีพิมพ์ซ้ำแล้วซ้ำเล่า จนประมาณกันว่าจำนวนพิมพ์

เป็นรองก็แต่เฉพาะคัมภีร์ไบเบิลเท่านั้น กล่าวได้ว่า คุณูปการสำคัญของผลงานนี้ คือได้ช่วยขจัดข้อขัดข้องทางด้านจิตวิทยาและภูมิปัญญาแก่ผู้ที่ยังลังเลใจกับการที่จะแยกตัวออกจากจักรวรรดิอังกฤษ เพราะความเชื่อมั่นในเอกสิทธิ์ในฐานะพลเมืองอังกฤษที่มีมานาน หลังจากนั้นไปความเป็นเอกราชและ/หรือการยุติการเข้าเกี่ยวข้องพัวพันกับต่างชาติมิได้เป็นที่กังขาอีกต่อไปแล้ว

การขอความช่วยเหลือจากฝรั่งเศสและสนธิสัญญาต้นแบบ (The Model Treaty)

นับตั้งแต่เริ่มแรกของการทำหายเมืองแม่ เหล่าผู้นำของอาณานิคมมิได้คิดหวังแม้แต่ร้อยละหนึ่งว่าจะบรรลุถึงความสำเร็จได้ เพราะตระหนักถึงความด้อยกว่าเมืองแม่ในทุก ๆ ทาง เว้นเสียแต่ว่าจะได้รับความช่วยเหลือจากชาติมหาอำนาจ มหาอำนาจที่มีแนวโน้มที่จะช่วยเหลือมากที่สุดคือฝรั่งเศส คู่แข่งของอังกฤษ ซึ่งแน่นอนว่าย่อมต้องการแก้แค้นในทุกโอกาส เพื่อลบล้างความอับศอดสูจากการที่ถูกขจัดออกไปจากโลกใหม่เพราะความพ่ายแพ้ในสงครามกับฝรั่งเศสและอินเดียใน ค.ศ. ๑๗๖๓

ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๗๗๕ ราวเจ็ดเดือนก่อนการประกาศเอกราช ที่ประชุมสภาแห่งภาคพื้นทวีปครั้งที่สอง ได้จัดตั้งคณะกรรมการลับเพื่อให้ปฏิบัติการขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ในปารีสสองตัวแทนจากอาณานิคม คือ ซิลาส ดีน และอาเทอร์ ลี ได้รับความช่วยเหลือจากชาวฝรั่งเศส คาร์บอน เดอ โบมาเซ ซึ่งมิใช่พลเรือนนักเขียนบทละคร ส่วนอาชีพเสริมคือนักการทูตสมัครเล่น และผู้สืบเสาะงานข่าวกรอง(สปาย)ให้กับบุคคลระดับสูงของประเทศ กล่าวได้ว่า โบมาเซผู้นี้ได้กลายมาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเป็นสื่อกลางความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างฝรั่งเศสกับอเมริกาในช่วงวิกฤติสำคัญครั้งนี้

ทางด้านฝรั่งเศสนั้น นับตั้งแต่ถูกขับออกจากโลกใหม่ ได้จับตาความไม่สงบในอาณานิคมอย่างเอาใจใส่มาโดยตลอด ทั้งนี้ ด้วยความหวังว่าอาณานิคมอาจจะประกาศเอกราช สายลับฝรั่งเศสในอาณานิคมก็ส่งรายงานถึงโอกาสความเป็นไปได้ดังกล่าว จนถึงกับพระเจ้าหลุยส์ที่สิบห้าทรงกำหนดให้การแยกตัวออกจากเมืองแม่ของอาณานิคมอเมริกาเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายต่างประเทศของฝรั่งเศสเรื่อยมา (DeConde, 1978, p.23) ดังนั้น เคานต์ เดอ เวอร์จอนเน รัฐมนตรีการต่างประเทศของฝรั่งเศสสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่สิบหกต่อมา จึงรู้สึกสมหวังและปลื้มปิติอย่างล้นเหลือ เมื่อได้รับรายงานการขอความช่วยเหลือ(ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๗๗๖) กระนั้น เวอร์จอนเนก็เคลือบไหวในเรื่องนี้ด้วยท่าทีที่ระมัดระวัง โดยคิดว่าจะไม่เข้าแทรกแซงจนกว่าจะแน่ใจว่าชาวอาณานิคมตั้งใจอย่างแน่วแน่แล้วว่าจะต่อสู้เพื่อเอกราช เพราะแม้จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์นองเลือดอย่างมากมายแล้ว ชาวอาณานิคมก็ยังยืนยันอยู่เสมอว่า พวกตนต่อสู้เพื่อปกป้องสิทธิของตนในฐานะพลเมืองอังกฤษ และหาทางที่จะยุติปัญหาทั้งหมดโดยยังคงอยู่ในจักรวรรดิ นโยบายที่เวอร์จอนเนมุ่งมั่นอย่างยิ่งนั้น คือทำลายจักรวรรดิอังกฤษ มิใช่เพื่อสร้างความปรองดองระหว่างทั้งสองฝ่าย อย่างไรก็ดี แรงกระแสนี้ของโบมาเซและโดยพระราชประสงค์ของพระเจ้าหลุยส์ที่สิบหก

เวอร์จิเนียจึงตกลงใจให้ความช่วยเหลือ แม้จะตระหนักดีว่า การให้ความช่วยเหลือนี้อาจมีผลให้ต้องทำสงครามกับอังกฤษ กระนั้น เวอร์จิเนียก็ได้ข้อสรุปในท้ายที่สุดว่า วิธีการนี้สามารถสร้างความเสียหายให้กับอังกฤษได้มากที่สุด โดยเสียค่าใช้จ่ายตลอดจนความเสี่ยงน้อยที่สุด เวอร์จิเนียคาดการณ์ว่า อย่างไรก็ตาม สงครามกับอังกฤษต้องเกิดขึ้นไม่ช้าก็เร็ว ดังนั้น หนทางที่ดี คือลงมือกระทำเสียในขณะที่อังกฤษกำลังสับสนวุ่นอยู่กับการปราบปรามอาณานิคม เพราะจะให้ประโยชน์มากกว่า และนี่คือวิธีคิดของฝรั่งเศสในการตัดสินใจให้ความช่วยเหลือแก่นักปฏิวัติอเมริกา (Bailey, 1969, p.29; Plumb, 1991, pp.36-38)

เนื่องจากเกรงกลัวว่า อาจถูกประท้วงจนถึงขั้นต้องทำสงครามกับอังกฤษ ความช่วยเหลือที่ฝรั่งเศสให้แก่ชาวอาณานิคม จึงกระทำอย่างเป็นความลับโดยผ่านทางบริษัทการค้าสเปนที่ชื่อว่า โรเดริก เฮอทาเลซ (Roderique Hortalez and Company) ซึ่งตั้งขึ้นบังหน้าสำหรับขนส่งยุทโธปกรณ์จากฝรั่งเศสเข้าสู่อาณานิคม โดยวิธีการที่วุ่นนี้ ฝรั่งเศสจึงลักลอบส่งความช่วยเหลือด้านยุทโธปกรณ์ให้แก่อเมริกาได้ รวมแล้วเป็นมูลค่าประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์ นอกจากนี้แล้วฝรั่งเศสยังสามารถชักจูงให้สเปนซึ่งเป็นพันธมิตรของตนให้การสนับสนุนในแบบเดียวกัน และด้วยมูลค่าพอ ๆ กันโดยประมาณ (DeConde, 1978 p.24; Plumb, 1991, p.39)

อย่างไรก็ดี แม้ความช่วยเหลือเหล่านี้ จะกระทำอย่างเป็นความลับก็ตาม อังกฤษก็สามารถล่วงรู้ได้ในเวลาไม่นาน เนื่องจากตัวแทนของอาณานิคมเองคือ ซิลาส ดิน นั้นเชื่อกันว่าเป็นสายลับให้อังกฤษมาตั้งแต่ต้น และได้เปลี่ยนไปอยู่ข้างอังกฤษใน ค.ศ. ๑๗๘๑ ผู้ทำหน้าที่เป็นเสมียนให้อาเทอร์ ดี ก็เป็นที่แน่ชัดในภายหลังว่า รับเงินจากอังกฤษ เอ็ดเวิร์ด แบนครอฟ ซึ่งทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะตัวแทนผู้เจรจาทั้งสาม ก็ทำงานเป็นสายลับให้อังกฤษด้วย ด้วยเหตุที่มีสลายจากแหล่งข้อมูลสำคัญเช่นนี้ ความช่วยเหลือของฝรั่งเศสที่กระทำผ่านบริษัทบังหน้า จึงมิได้รอดพ้นไปจากสายตาของจักรวรรดอังกฤษในกรุงปารีส ฝรั่งเศสจึงถูกรัฐบาลอังกฤษประท้วงอยู่ครั้งแล้วครั้งเล่า กระนั้น ฝรั่งเศสก็ยังคงดำเนินการต่อไป เฉพาะเมื่ออังกฤษกดดันอย่างหนักเท่านั้น เวอร์จิเนียจึงจะสั่งการให้จับกุมและยึดเรืออเมริกันที่ขนอาวุธ ทว่า สืบหลังผู้ถูกจับกุมจะได้รับการชดเชยค่าเสียหาย และถูกปล่อยให้หลบหนีไป โดยข้อเท็จจริงดังกล่าวเหล่านี้ ก็ให้เห็นได้ว่า อังกฤษเองคงต้องการเลี้ยสงครามกับฝรั่งเศสเช่นกัน เพราะหากต้องการจริง ๆ แล้ว อังกฤษสามารถยกสาเหตุขึ้นมาอ้างได้อย่างมากมายกับการละเมิดความเป็นกลางอย่างตั้งใจของฝรั่งเศสเช่นนี้ (Pratt, 1965, p.19 ; Perkin, 2002, p.29; Bailey, 1969, p.30; Deconde, 1979, p.25)

สิ่งที่อังกฤษกระทำคือ เดินหน้าตามมาตรการที่ตนได้กระทำอยู่ คือการปิดล้อมเมืองท่าทั้งสิบสามแห่งของอาณานิคม (ซึ่งเริ่มในราวต้นเดือนธันวาคม ค.ศ. ๑๗๗๕ พร้อมทั้งทำลายท่าเรือที่ใหญ่ที่สุดของเวอร์จิเนียลง) การกระทำมาตรการดังกล่าว ส่งผลให้ความช่วยเหลือจากภายนอกแทบไม่อาจเข้ามาได้ เมื่อประกอบกับความล้มเหลวของกองกำลังของชาวอาณานิคมที่บุกเข้า

ทำลายชุมชนกำลังอังกฤษในแคนาดา (เมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ. ๑๗๗๕) พร้อมกับการข่าวที่มีมาว่า อังกฤษกำลังนำกำลังเสริมจากเกาะอังกฤษเข้ามาเพิ่มเติม อาณานิคมจึงอยู่ในสภาพที่เหมือนกับหลังพิงกำแพง และต้องการความช่วยเหลืออย่างสุดชีวิต การเป็นพันธมิตรกับต่างชาติจึงกลายเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งยวด เพราะแม้ว่า สภาแห่งภาคพื้นทวีปจะได้ลงมติ (ในเดือนเมษายน ค.ศ. ๑๗๗๖) ให้เปิดท่าเรืออเมริกาแก่ทุกชาติให้เข้ามาค้าขายแล้วก็ตาม ก็ยังไม่มีประเทศใดกล้าที่จะให้ความช่วยเหลือ หรือเปิดการค้าขายกับอเมริกา การประกาศเอกราช และทำสัญญาเป็นพันธมิตรกับต่างชาติ จึงเป็นเพียงหนทางที่เหลือนอยู่ที่จะช่วยให้ได้รับความช่วยเหลือ ทว่า จะกระทำในรูปแบบใดที่จะไม่ให้ขัดแย้งกับแนวคิดสันโดษนิยมตามที่ยึดถือกันอยู่ ด้วยเหตุนี้ที่ประชุมจึงได้ลงมติแต่งตั้งให้ จอห์น แอดัมส์ เป็นประธานในการร่างหลักการให้นักการทูตของอเมริกาใช้เป็นแนวทางในการทำสนธิสัญญา ร่างหลักการดังกล่าวถูกเรียกในชื่อว่า แผนงานสนธิสัญญา ค.ศ. ๑๗๗๖ (Treaty Plan of 1776) หรือ สนธิสัญญาต้นแบบ (Model Treaty) ซึ่งในที่สุด ที่ประชุมสภาฯ มีมติให้รับไว้ พร้อมกับกำหนดให้ใช้เป็นแนวทางชี้นำแก่ทูตอเมริกันที่จะไปปฏิบัติภารกิจในต่างประเทศ แผนงานสนธิสัญญาดังกล่าวจึงเท่ากับเป็นกรรณิการ์พิมพ์เขียวสำหรับการดำเนินความสัมพันธ์กับทุกชาติของนักปฏิวัติอเมริกา

สนธิสัญญากับฝรั่งเศสที่ร่างตามแนวทางของสนธิสัญญาต้นแบบนี้ สะท้อนถึงนโยบายของนักปฏิวัติที่หวังจะขยายการค้า ทว่า หลีกเลี่ยงการมีพันธผูกพันทางด้านการเมือง เนื้อหาสาระของสัญญาโดยทั่วไปเกี่ยวข้องกับเรื่องการค้าและการเดินเรือเป็นหลักใหญ่ ซึ่งมีหลักการสำคัญคือ คู่สัญญาจะให้ประโยชน์แก่กันและกันอย่างเสรีและเท่าเทียมกัน บนพื้นฐานของชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง กล่าวคือ ผลประโยชน์ทางการค้าใด ๆ ที่ประเทศคู่สัญญาให้แก่ชาติใด ๆ คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งจะได้รับโดยอัตโนมัติ เงื่อนไขดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า อเมริกามุ่งที่จะใช้การค้าเป็นข้อแลกเปลี่ยนกับความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจและยุโรปกรณีจากฝรั่งเศส อย่างไรก็ตาม แม้จะตัดประเด็นการเมืองออกไป แต่โดยการให้ประโยชน์ทางการค้าแก่ฝรั่งเศสเช่นนี้ ในทางปฏิบัติก็เท่ากับฝรั่งเศสทำลายการผูกขาดการค้าของอังกฤษในอาณานิคมอเมริกา ซึ่ง(ตามหลักพยานิพนธ์)เป็นเอกลักษณ์ของเมืองแม่เท่านั้น ดังนั้น ฝรั่งเศสจึงยอมอยู่ในภาวะที่สุ่มเสี่ยงว่า อาจถูกโจมตีและทำสงครามกับอังกฤษอย่างไม่อาจเลี่ยงได้ นอกจากนี้แล้ว การที่อเมริกาเปิดโอกาสทางการค้าให้แก่ฝรั่งเศส ก็เท่ากับว่าอเมริกาและฝรั่งเศสมีสถานะเป็นพันธมิตรต่อกันโดยปริยายด้วย

เมื่อวางหลักการได้ดังนี้แล้ว ที่ประชุมก็แต่งตั้งให้ผู้มีประสบการณ์ทางการทูตอย่างสูงที่อเมริกามีอยู่ คือเบนจามิน แฟรงกลิน ให้ไปสมทบกับซิลาส ดิน และอาเทอร์ ลี ที่ปารีส ภารกิจที่แฟรงกลิน ได้รับมอบหมายคือขอให้ฝรั่งเศสให้การรับรองอเมริกาในฐานะชาติเอกราชอย่างเป็นทางการ ซึ่งแน่นอนว่า จะสำเร็จลงได้ก็โดยการลงนามในสนธิสัญญาไมตรีและพาณิชย์ ที่ร่างขึ้นบนพื้นฐานของสนธิสัญญาต้นแบบ ที่แฟรงกลินได้นำไปพร้อมกับการเดินทางสู่ฝรั่งเศสในฐานะสมาชิกอีกผู้หนึ่งในคณะผู้แทนการเจรจาจากอเมริกา

บทบาทของเบนจามิน แฟรงกลินกับการทำสัญญาเป็นพันธมิตรกับฝรั่งเศส

เบนจามิน แฟรงกลินเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางการทูตอย่างสูง นอกจากทำหน้าที่เป็น
ลอบบี้สแตร์ และตัวแทนของอาณานิคมเป็นเวลากว่าสิบปีในลอนดอนมาก่อนแล้ว เขายังมีชื่อเสียง
ที่ได้รับการยกย่องทั่วยุโรป ในฐานะนักปรัชญาและนักวิทยาศาสตร์ที่โดดเด่นที่สุดเท่าที่อเมริกาเคย
มีมา งานเขียนของเขาได้รับการแปลออกเป็นภาษาต่าง ๆ ของยุโรป นอกจากนี้แล้ว แฟรงกลินยังมี
บุคลิกภาพเฉพาะตัวที่โดดเด่น คือความเป็นนักจิตวิทยาที่เข้าใจจิตใจผู้คน ไม่ว่าปัจเจกบุคคล
หรือฝูงชนที่มักมาห้อมล้อมต้อนรับเขา ทั้งตัวเขาก็ไม่เคยเบื่อหน่ายกับการพบปะผู้คน และการ
ปรากฏตนในที่สาธารณะ คุณสมบัติเหล่านี้ เมื่อประกอบกับบุคลิกภาพที่เรียบง่าย การแต่งกายใน
แบบปอน ๆ ไม่วางท่า และใบหน้าที่แสดงเค้านถึงความเป็นผู้อ่อนโยนและเมตตาปราณี ทำให้เขา
กลายเป็นบุคคลที่ได้รับความนิยมชมชอบในหมู่สาธารณชนชาวฝรั่งเศสทั่วไปทั้งตามชาลลอน
และวงสังคมชั้นสูงของฝรั่งเศส ในหมู่นักคิดและปัญญาชนดังเช่นวอลแตร์และรุสโซ เขาก็สามารถ
แสดงให้เห็นที่ประจักษ์ถึงความเขินอายของยุคคริสต์ศตวรรษที่สิบแปดที่ปราศเบรื่อง ซึ่งกำลังจะ
นำอุดมการณ์สาธารณรัฐนิยมไปประยุกต์ใช้ให้เป็นจริงได้ในสังคมอเมริกา

กระนั้นก็ดี เครื่องมือต่อรองที่สำคัญยิ่งของอเมริกา มิใช่ความนิยมชมชอบที่ชาวฝรั่งเศสมี
ต่อแฟรงกลิน หากแต่คือความชิงชังที่ฝรั่งเศสมีต่ออังกฤษ ดังที่ได้เป็นที่ประจักษ์ว่า อุดมคติ
สาธารณรัฐนิยมที่แฟรงกลินนำเสนอไม่สามารถกล่อมเวอร์จอนเน่ และราชสำนักฝรั่งเศสให้คล้อย
ตามความต้องการของเขาได้ ดังเช่นที่เขากระทำได้สำเร็จกับชาวฝรั่งเศสโดยทั่วไป นั่นคือ
การรับรองเอกราชของอเมริกาและการทำสนธิสัญญาพันธมิตร กระนั้น เวอร์จอนเน่ก็ยังยืนยันที่จะ
สนับสนุนการปฏิวัติอเมริกัน เพราะการเป็นเอกราชของอาณานิคมอเมริกา จะทำลายความเข้มแข็ง
ทางการค้าและการเงินของอังกฤษ พลานุภาพทางด้านกำลังนาวีของอังกฤษก็จะอ่อนแอลง
สภาวะเช่นนี้ จะเป็นโอกาสให้ฝรั่งเศสได้ฟื้นความเหนือกว่าของตนในดุลแห่งอำนาจของยุโรปขึ้น
มาอีกครั้งหนึ่ง (Combs, 1997, p.7)

ปฏิบัติการที่ไร้ผลในการทำสงครามของชาวอาณานิคมในระยะแรกก็เป็นปัจจัยที่สร้าง
ความกังวลให้แก่เวอร์จอนเน่ และรื้อต่อการร้องขอของแฟรงกลิน เพราะดูเหมือนว่า ชาว
อาณานิคมไม่มีความสามารถพอที่จะต่อสู้จนถึงชัยชนะได้ เวอร์จอนเน่ถึงกับยุติการให้ความ
ช่วยเหลือโดยผ่านบริษัทโรเดอร์ิก เฮอร์ทาเลซไปชั่วระยะหนึ่ง กระนั้นเขาก็มิได้ถอดใจ เพราะเขายัง
กระตือรือร้นที่จะให้อเมริกาได้เอกราช ในช่วงหยุดพักความช่วยเหลือ เขาได้หันไปสนับสนุน
โครงการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของกองทัพเรือฝรั่งเศสเพื่อความพร้อมในการทำสงคราม
(Combs, 1997, p.7) สัญญาของหนทางแห่งชัยชนะเริ่มส่อเค้าให้เห็นในเดือนตุลาคม ค.ศ.
๑๗๗๗ เมื่อกองทัพอังกฤษที่บุกลงมาจากมอนทรีออล เพื่อมายังนิวยอร์กต้องพ่ายแพ้แก่กองทัพ
ของอาณานิคมที่ซาราโตกา ความพ่ายแพ้ในสงครามครั้งนี้ (ซึ่งร้อยละ ๙๐ ของยุทธโศกกรรมของ

การรบมาจากฝรั่งเศส) ส่งผลให้อังกฤษส่งสัญญาญเพื่อขอเจรจากับอาณานิคมด้วยเงื่อนไขที่
หย่อนลงกว่าการเป็นเอกราชโดยสมบูรณ์^{๓๖} เวอร์จอนเน่ไม่สบายใจกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเหล่านี้
เป็นอันมาก เพราะเมื่อประเมินดูแล้ว อังกฤษไม่สามารถปราบปรามชาวอาณานิคมให้ราบคาบไป
เลยได้ ในขณะที่ชาวอาณานิคมเองก็ไม่มีทางเอาชนะเมืองแม่ของตนได้ สถานการณ์จึงส่อเค้าว่า
จะยืดเยื้อไปเช่นนี้ หรือจบลงโดยการประนีประนอมกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่เวอร์จอนเน่ไม่ต้องการอย่างยิ่ง
เพราะถ้าหากว่า อเมริกาหันกลับมาประนีประนอมกับอังกฤษ ย่อมหมายถึง--ดังที่ถ้อยคำที่เขาได้
กล่าวแก่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี--ว่า "โอกาสที่สวรรค์ส่งมา" ที่จะสร้างหายนะให้แก่อังกฤษและพื้น
ดินเกียรติภูมิของฝรั่งเศสในภาคพื้นทวีปขึ้นมาใหม่สูญสิ้นไปในทันที ดังนั้น เมื่อประกอบกับการถูก
แฟรงกลินทูล้ำทับว่า อาจจะเจรจาปรองดองกับอังกฤษ เว้นเสียแต่ว่า ฝรั่งเศสจะยอมทำสัญญา
การค้าและพันธมิตรกับอเมริกา เวอร์จอนเน่จึงยอมตกลงตามคำเรียกร้องของแฟรงกลินโดยดุษณี
เพราะมีฉะนั้นแล้ว ฝรั่งเศสอาจต้องทำสงครามกับอังกฤษ โดยมีได้ผลประโยชน์ตอบแทนอันใดเลย
แม้แต่น้อย (Bailey, 1969, p.32; Plumb, 1991, pp.40-41)

ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๗๗๔ เวอร์จอนเน่และแฟรงกลินได้ลงนามร่วมกันในสนธิ
สัญญาสองฉบับ ฉบับแรกคือสนธิสัญญาไมตรีและพาณิชย์ เนื้อหาของสัญญาเป็นไปตาม
แนวทางของสัญญาต้นฉบับตามที่แอดัมส์ได้ร่างไว้ ฉบับที่สองเป็นสนธิสัญญาพันธมิตร ซึ่งรวมไว้
ด้วยเงื่อนไขที่เป็นพันธะผูกพันทางการเมือง ได้แก่

๑) อเมริกาจะไม่แยกทำสัญญาสันติภาพกับอังกฤษ โดยปราศจากการยินยอมของ
ฝรั่งเศส ทั้งนี้ เพื่อแลกเปลี่ยนกับการที่ฝรั่งเศสจะให้การรับรองความเป็นเอกราชของอเมริกา
และสัญญาที่จะไม่พยายามฟื้นฟูอำนาจของตนขึ้นมาใหม่ในดินแดนแคนาดา^{๓๗}

๒) อเมริกาจะช่วยปกป้องดินแดนของฝรั่งเศสในซีกโลกตะวันตกหรือในที่อื่น ๆ ที่ได้
มาโดยสันติวิธีตั้งแต่บัดนี้และตลอดไป เช่นกันกับที่ฝรั่งเศสจะช่วยปกป้องดินแดนในครอบครอง
ของอเมริกาในขณะนี้ และที่จะได้รับเพิ่มเติมเข้ามา หรือโดยชัยชนะในสงคราม (Peterson et al,
2010, pp.13-14; Bailey, 1969, p.34; Conway, 1995, pp.222-224)

เงื่อนไขเหล่านี้ มิได้อยู่ในหลักการที่วางกันไว้ตั้งแต่แรก กับทั้งได้พยายามป้องกันเพื่อมิให้
เกิดขึ้น ทว่า ผลที่สุดสภาคองเกรสก็อนุมัติในภายหลัง ซึ่งทำให้เข้าใจได้ว่า อเมริกาคงไม่มีทาง
หลีกเลี่ยงเป็นอันไปกว่านี้ได้แล้ว สงครามที่กระทำผ่านมาเป็นเวลาสองปีโดยไม่เห็นหนทางของ

^{๓๖} อังกฤษส่งทูตลับชื่อ พอล เวนด์เวิร์ด มายังปารีสเพื่อขอให้ฝรั่งเศสระงับการรับรองเอกราชของอเมริกาไว้ก่อน และ
กับตัวแทนอาณานิคมคือแฟรงกลินและดัน เวนด์เวิร์ดได้ให้สัญญาว่า อังกฤษพร้อมที่จะให้ข้อเสนอที่ดีกว่า หากว่า อเมริกาจะยอม
วางอาวุธและกลับเข้าสู่จักรวรรดิดั้งเดิม (DeConde, 1978, p. 27)

^{๓๗} เวอร์จอนเน่ไม่คิดที่จะขอประโยชน์จากการปฏิวัติครั้งนี้ โดยการตั้งดินแดนที่เคยเป็นส่วนของตนในแคนาดา(ซึ่งสูญ
เสียไปภายหลังการพ่ายแพ้ในสงครามเจ็ดปี)กลับคืนมา เพราะเขามั่นใจคิดว่าควรให้อังกฤษยังคงเป็นใหญ่อยู่ในแคนาดาต่อไป
โดยการทำเช่นนี้ ก็จะเป็นการช่วยป้องกันความทะเยอทะยานในการขยายดินแดนของอเมริกา

ชัยชนะแม้แต่น้อย ทำให้อเมริกาจำต้องลดหย่อนอุดมการณ์ของตนลงเพื่อให้ได้มาซึ่งความช่วยเหลือ ดังนั้น เมื่อร่างสนธิสัญญามาถึง ที่ประชุมสภาฯ ก็ให้การรับรองอย่างไม่มีรีรอ โดยไม่มีสมาชิกคนใดคัดค้านคำถามกับเงื่อนไขเหล่านี้ หรือการที่ผู้ทำหน้าที่เจรจาทำการเกินกว่าคำสั่งที่ได้รับ

อนึ่ง ในระหว่างที่ฝรั่งเศสและอเมริกากำลังเจรจาทำสัญญาระหว่างกันนั้น ทางฝ่ายอังกฤษ โดยนายกรัฐมนตรีคือ ลอร์ด นอร์ธ ได้พยายามดึงให้อาณานิคมอเมริกากลับเข้าสู่จักรวรรดิดั้งเดิม โดยได้เสนอร่างกฎหมายเพื่อมอบอำนาจการปกครองตนเองโดยสมบูรณ์แก่อเมริกา หรือทุก ๆ อย่างที่อเมริกาเคยเรียกร้องต้องการมาก่อน^{๓๔} ซึ่งรัฐสภาได้ให้การรับรองในวันที่ ๙ มีนาคม ค.ศ. ๑๗๗๔ ในเดือนเมษายนถัดมา ตัวแทนรัฐบาลอังกฤษนำโดย เอิร์ล คาสลิลเซิลได้นำร่างกฎหมายดังกล่าวนี้มาให้อเมริกาได้พิจารณา โดยหวังให้ทันก่อนที่สภาองเกรสจะให้สัตยาบันสนธิสัญญากับฝรั่งเศส ทว่า ก็สายเกินกาล^{๓๕} เพราะสนธิสัญญากับฝรั่งเศสให้ทุกสิ่งทุกอย่างแก่อเมริกาอย่างที่ต้องการจะมอบให้แล้ว และที่มากยิ่งขึ้นไปกว่านั้นคือเอกราช ดังนั้นสภาจึงปฏิเสธข้อเสนองของอังกฤษและอนุมัติสนธิสัญญากับฝรั่งเศส^{๓๖} (Bailey, 1969, p.36)

สงคราม และสันติภาพ : พันมิตรร่วมอเมริกา- ฝรั่งเศส-สเปน

แม้จะได้ทำสัญญารับความช่วยเหลือจากฝรั่งเศสอย่างเป็นทางการเป็นกิจจะลักษณะแล้วก็ตาม ความต้องการเงินและความช่วยเหลือก็ยังคงมีอยู่อย่างแสนสาหัส ด้วยเหตุนี้ ตัวแทนจากอเมริกาจึงถูกส่งไปยังเบอร์ลิน มาดริด เวียนนา เวนตปีเตอร์สเบิร์ก อัมสเตอร์ดัม และที่อื่น ๆ เพื่อขอเป็นพันธมิตร แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จ ความกลัวในหลักการปฏิวัติ และอันตรายที่จะมาจากการแก้เผ็ดของอังกฤษ ทำให้ชาติยุโรปเหล่านี้ปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือแก่อเมริกาที่จะพอได้รับผลประโยชน์บ้างก็จากสเปน เนื่องจากฝรั่งเศสมีสนธิสัญญาพันธมิตรร่วมป้องกันราชวงศ์ร่วมกันกับสเปน (ค.ศ. ๑๗๖๑) กับทั้งฝรั่งเศสจำเป็นต้องอาศัยกองทัพอังกฤษในการทำสงครามกับอังกฤษ ฝรั่งเศสจึงชักชวนให้สเปนเข้าร่วมเป็นพันธมิตรในการทำสงครามกับอังกฤษ ทั้งนี้ด้วย

^{๓๔} ข้อเรียกร้องเหล่านี้ก็ได้แก่ สิทธิในการเก็บภาษีของตนเอง การเลือกผู้ว่าตั้งรัฐและเจ้าหน้าที่ระดับสูงแทนการแต่งตั้งจากอังกฤษ การมีตัวแทนไปนั่งในรัฐสภาอังกฤษ หากว่าต้องการ และการให้สิทธิเมืององค์กรสภาแห่งชาติพื้นทวีป (ซึ่งก่อนหน้านี้ อังกฤษถือเป็นองค์กรนอกกฎหมาย) ให้เป็นองค์กรนิติบัญญัติสืบไป (Pratt, 1965, p. 20)

^{๓๕} นักประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่ลงความเห็นว่า ข้อเสนอของอังกฤษเหล่านี้ หากว่า เสนอขึ้นก่อนหน้านั้น ชาวอาณานิคมก็คงจะยุติการประท้วง และคงอยู่ในจักรวรรดิอังกฤษต่อไป นักประวัติศาสตร์ยังคงคาดเดาต่อไปว่า พัฒนาการของอเมริกาก็คงจะดำเนินไปอีกแบบหนึ่ง โดยผลลัพธ์อาจออกมาในรูปแบบเช่นที่แคนาดา และออสเตรเลียเป็นอยู่ขณะนี้

^{๓๖} สัมพันธภาพอเมริกา-ฝรั่งเศสเสื่อมลง(ซึ่งเป็นผลมาจากอเมริกาทำสนธิสัญญาไมตรีและพาณิชย์กับอังกฤษ หรือ Jay's Treaty, 1794) จนถึงกับมีการปะทะกันในภาวะที่สงครามทางเรือเป็นเวลาสองปีระหว่างค.ศ. ๑๗๙๗-๑๗๙๘ สภาฯ ดังกล่าวส่งผลให้ทั้งสองฝ่ายร่วมกันตกลงยกเลิกสนธิสัญญานี้ใน ค.ศ. ๑๘๐๐ หลังจากนั้นอเมริกาก็มีได้ทำสัญญาเป็นพันธมิตรกับประเทศใดเป็นเวลาถึงราว ๕๐ ปี จะมาเริ่มทำสัญญาพันธมิตรกันอีกก็ในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง สนธิสัญญากับฝรั่งเศส ค.ศ. ๑๗๗๔ นี้ จึงเป็นเพียงสนธิสัญญาพันธมิตรทางการเมืองฉบับเดียวที่อเมริกากระทำกับชาติอื่น นับตั้งแต่ก่อตั้งประเทศวาน จนกระทั่งถึงกลางคริสต์ศตวรรษที่ยี่สิบ

เงื่อนไขว่า ฝรั่งเศสจะช่วยให้สเปนได้ดินแดนยิบรอลตาคืนจากอังกฤษ กระนั้น สเปนก็ปฏิเสธที่จะทำสัญญาเป็นพันธมิตรกับอเมริกา แม้ว่าจะกำลังต่อสู้อยู่กับศัตรูคนเดียวกัน สเปนมีผลประโยชน์ขัดแย้งกับอเมริกาในเรื่องดินแดน^{๓๗} กับทั้งสเปนมีความเชื่อว่า อเมริกาจะเป็นชาติจักรวรรดินิยมที่เป็นอันตรายแก่ตนในอนาคตไม่ต่างจากอังกฤษ

ความช่วยเหลือจากฝรั่งเศสและสเปนทั้งทางด้านการทหารและการเงิน (รวมทั้งฮอลแลนด์)^{๓๘} ส่งผลให้สงครามปฏิวัติอเมริกาขยายตัวเป็นสงครามอาณานิคมระหว่างประเทศ เนื่องจากการเกิดขึ้นในอาณานิคมของคู่สงครามที่กระจายอยู่ในเกือบทุกส่วนของโลก อย่างไรก็ดี แม้จะได้รับความช่วยเหลือจากชาติยุโรปถึงสามประเทศ การรบก็ยังต้องใช้เวลาอีกเกือบสามปีจึงได้รับชัยชนะ ในการรบครั้งสุดท้ายกองทัพอังกฤษและอเมริกาเดินทัพจากทางตอนเหนือและร่วมกันขนานเข้าโจมตีกองทัพอังกฤษเป็นสองทาง จนทำให้กองทัพอังกฤษซึ่งนำโดยนายพลคอร์นวอลลิสต้องถอยร่นจนกระทั่งมาจนมุมที่ตำบลมูทเธอร์พาร์กทาวน์ ในขณะที่เดียวกัน กองทัพเรือของนายพลเดอกลาส ซึ่งถูกส่งข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกเพื่อช่วยเหลือสเปน ก็ได้ระดมกำลังปิดทางถอยร่นลงสู่ทะเลของคอร์นวอลลิสที่บริเวณปากอ่าวเซสซาฟิก เป็นเวลาราวสามสัปดาห์ จนในที่สุดคอร์นวอลลิสต้องยอมแพ้ในเดือนตุลาคม ค.ศ. ๑๗๘๑ (Cogliano, 2009, p.110; Perkins, 2002, p.32) การพ่ายแพ้อย่างหมดรูปในครั้งนี้เป็นเสมือนสุดขีดของความอับโชคของอังกฤษ เพราะในขณะนี้ดูเหมือนว่าอังกฤษกำลังทำสงครามกับโลกตะวันตกเกือบทั้งหมด^{๓๙} ดังนั้น อังกฤษจึงหมดความปรารถนาที่จะสู้รบอีกต่อไปและขอเจรจาสันติภาพ ฝ่ายฝรั่งเศสสืบเนื่องจากปัญหาทาง

^{๓๗} อเมริกานั้นหมายถึงทั้งอารยเขตแดนของตนออกมาทางด้านตะวันตกจนถึงลำน้ำมิสซิสซิปปีกล่าวคือการใช้ลำน้ำนี้เป็นเส้นพรมแดนทางด้านตะวันตกของตน พร้อมกับนั้นก็ยังต้องการสิทธิการเดินทางในลำแม่น้ำโดยผ่านดินแดนของสเปนไปออกยังอ่าวเม็กซิโก ในขณะที่สเปนนั้น ต้องการผูกขาดการเดินทางและการค้าทั้งในลำแม่น้ำและในบริเวณอ่าว ดังนั้น สเปนจึงไม่ยินยอมให้ชาวอเมริกันเดินเรือในลำแม่น้ำและสร้างที่มั่นทางด้านตะวันออกของลำแม่น้ำ ข้อกำหนดของสเปนดังกล่าว สร้างปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ชาวอเมริกันที่อาศัยการเดินทางในลำแม่น้ำเป็นเครื่องประพาสชีวิต แม้ตัวแทนผู้เจรจากับสเปนของอเมริกา คือจอห์นเจย์จะยอมลดหย่อนข้อเรียกร้องของอเมริกาในเรื่องเหล่านี้ลง เพื่อแลกกับสนธิสัญญาพันธมิตร และความช่วยเหลือจากสเปน สเปนก็ยังไม่ยินยอม

^{๓๘} เนื่องจากฮอลแลนด์ขายสินค้า (เพื่อการสงคราม) อย่างเอิกเกริกให้ทั้งแก่อเมริกาและฝรั่งเศส อังกฤษซึ่งสุดท้ายได้จึงประกาศสงครามกับฮอลแลนด์ในเดือนธันวาคม ค.ศ. ๑๗๘๐ อย่างไรก็ดี คดีชก็ปฏิเสธอย่างแข็งขันที่จะไม่ทำสนธิสัญญาใด ๆ กับอเมริกา จนกระทั่งในเดือนเมษายน ค.ศ. ๑๗๘๒ คดีชจึงยอมให้การรับรองเอกราชอย่างเป็นทางการ นับเป็นชาติที่สองที่ให้การรับรองสาธารณรัฐที่เอวาร์โดนี ในเดือนตุลาคม ค.ศ. ๑๗๘๒ เมื่อสงครามใกล้ยุติลง คดีชจึงตกลงให้ทำสนธิสัญญาไมตรีและพาณิชย์ เนื่องจากของสัญญาเป็นไปตามสัญญาต้นแบบ สนธิสัญญานี้มาเข้าเกินกว่าที่คดีชจะให้ความช่วยเหลือทางทหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระนั้น นายธนาคารแห่งคดีชก็ยินยอมให้เงินกู้แก่อเมริกา ๕ ล้านกิลเดอร์ ซึ่งช่วยกู้สถานการณ์ที่ใกล้จะล้มละลายโดยสมบูรณ์ของอเมริกาไปได้ (Bailey, 1969, p. 42; Conway, 1995, pp. 226-228)

^{๓๙} นอกจากฝรั่งเศส สเปน และฮอลแลนด์แล้ว อีกหลาย ๆ ชาติของยุโรป (นำโดยรัสเซียและปรัสเซียร่วมด้วยเดนมาร์ก สวีเดน ฮอลแลนด์ ปรัสเซีย โปรตุเกส และราชอาณาจักรซิชิลีทั้งสอง) ยังได้รวมตัวกันเป็นกลุ่มสันนิบาติและประกาศความเป็นกลางเพื่อปกป้องผลประโยชน์ทางการค้าของตนจากการถูกรบกวนโดยเหวี่ยงของราชานาวีอังกฤษ (ทั้งนี้โดยได้รับการสนับสนุนอย่างลับ ๆ จากฝรั่งเศส)

การเงินและการคลังของประเทศ ก็ไม่ต้องการให้สงครามยืดเยื้ออีกต่อไป กับทั้งฝรั่งเศสก็ไม่เคยปิดบังท่าทีของตนที่จะไม่ยอมให้สงครามครั้งนี้กลายเป็นเครื่องมือส่งเสริมผลประโยชน์และความทะเยอทะยานของอเมริกาที่หวังจะขยายดินแดนโดยเฉพาะความหวังที่จะผนวกแคนาดาเข้าเป็นส่วนหนึ่งของประเทศใหม่ของตน เวอร์จอนเนจึงต้องการยุติสงครามโดยเร็ว อย่างไรก็ตาม เนื่องจาก การรบเพื่อแย่งชิงยิบรอลตาให้แก่สเปนไม่ประสบความสำเร็จ เวอร์จอนเนจึงสนับสนุนให้สเปนเข้าครอบครองดินแดนทางด้านตะวันออกของลำนํามิสซิสซิปปีที่อเมริกาหมายเข้าครอบครองเป็นการทดแทน การสนับสนุนของเวอร์จอนเนดังกล่าวนี้ กลายเป็นปัจจัยที่สร้างความริ้วฉันทนในสัมพันธภาพระหว่างฝรั่งเศสกับอเมริกา

อเมริกาตระหนักเป็นอย่างดีตั้งแต่แรกว่า ฝรั่งเศสช่วยเหลือตนก็เพื่อผลประโยชน์ของฝรั่งเศสเองเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม สัมพันธภาพและความเป็นพันธมิตรระหว่างสองประเทศโดยทั่วไปก็ราบรื่นเพราะทั้งสองฝ่ายต่างเก็บใจความไม่พอใจของกันและกันไว้ ทว่า เมื่อเวอร์จอนเนตัดสินใจว่าจะสนับสนุนสเปนให้เข้าครอบครองดินแดนทางตะวันออกของลำนํามิสซิสซิปปี จนถึงกับส่งคนไปลอบปล้นทางฝ่ายอังกฤษนั้น ทำให้จอห์น เจย์ หนึ่งในตัวแทนเจรจาสันติภาพของอเมริกา ไม่พอใจอย่างรุนแรงเพราะรู้สึกเหมือนว่า ตนกำลังถูกหักหลังในเรื่องผลประโยชน์ของชาติ ด้วยเหตุดังนี้ เจย์ จึงชักชวนให้เพื่อนร่วมงานเจรจาของเขาทั้งสอง คือ เบนจามิน แฟรงกลิน และจอห์น แอดัมส์ ให้เพิกเฉยต่อคำสั่งของคองเกรส และพันธะผูกพันในสนธิสัญญากับฝรั่งเศส โดยขอเปิดการเจรจาสันติภาพกับอังกฤษโดยลำพัง ทางฝ่ายอังกฤษโดยนายกรัฐมนตรีลอร์ด เชลเบิร์น ก็ให้การตอบรับด้วยดี การแยกเจรจาสันติภาพจากฝรั่งเศสของอเมริกาจึงเริ่มต้น ทั้งสองฝ่ายบรรลุข้อตกลงและลงนามในความตกลงสันติภาพชั่วคราวเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ค. ศ. ๑๗๘๒ อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการแสดงความเคารพในพันธสัญญาที่มีต่อฝรั่งเศส ข้อตกลงนี้จะยังไม่มีผลจนกว่า อังกฤษและฝรั่งเศสจะบรรลุข้อตกลงระหว่างกันเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังนั้น ในทางเทคนิคจึงเป็นเสมือนว่าอเมริกามีได้ละเมิดพันธสัญญาที่กระทำไว้กับฝรั่งเศสแต่อย่างใด

ตามสนธิสัญญาปารีส ค.ศ. ๑๗๘๓ ซึ่งเป็นผลจากข้อตกลงในท้ายที่สุด อเมริกาได้เป็นประเทศเอกราช และมีอาณาเขตทางด้านตะวันตกขยายออกไปจนถึงชายฝั่งด้านตะวันออกของลำนํามิสซิสซิปปีดังที่ต้องการ แต่ลอร์ด เชลเบิร์นไม่ยอมให้มีการเจรจาในเรื่องแคนาดา โดยยื่นกรานให้เขตทะเลสาบใหญ่เป็นพรมแดนทางเหนือของอเมริกา กระนั้น ก็ยังยอมยกดินแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Northwest Territory) ซึ่งอยู่ติดกับพรมแดนแคนาดาให้แก่อเมริกาตามที่ต้องการ ดินแดนนี้มีเนื้อที่ถึงหนึ่งในสามของประเทศ การที่เชลเบิร์นยินยอมต่อความต้องการของอเมริกาอย่างใจกว้างถึงเพียงนี้ ก็เพราะหวังที่จะให้อเมริกามีดินแดนที่กว้างขวางและมีความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจ เพื่อการเป็นตลาดการค้าของอังกฤษต่อไปในอนาคต เชลเบิร์นยังหวังว่าเงื่อนไขที่ใจกว้างเช่นนี้ จะช่วยสร้างสัมพันธไมตรีที่ดีกับอเมริกา จนอาจดึงอเมริกาออกจากความ

เป็นพันธมิตรกับฝรั่งเศส จนอาจถึงกับเข้าร่วมอยู่ในสหพันธรัฐของจักรวรรดิอังกฤษต่อไปในอนาคต อย่างไรก็ตาม เชลเบียร์นก็ตระหนักว่าในเวลาไม่ช้านานว่า สิ่งที่เขาคิดหวังในประการสุดท้ายนี้เป็นเพียงความฝันเพียงที่ไม่อาจเป็นจริงไปได้

บทส่งท้าย: มรดกของการปฏิวัติอเมริกา

จากที่กล่าวมานี้ เราอาจสรุปได้ว่า การปฏิวัติอเมริกาซึ่งนำไปสู่การเกิดประเทศใหม่ในที่สุดนั้นอุบัติขึ้นได้ก็ด้วยปัจจัยสำคัญสามประการดังนี้ (๑) การที่ฝรั่งเศสถูกขับออกไปจากดินแดนโลกใหม่ภายหลังสงครามเจ็ดปี (๒) การเปลี่ยนแปลงนโยบายปกครองอาณานิคมอเมริกาของอังกฤษ พร้อมกับการที่อังกฤษพยายามสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงตามชายแดนด้านตะวันตกหลังการจากไปของฝรั่งเศส และ (๓) ความช่วยเหลือทางการเงินและการทหารของฝรั่งเศสและสเปนต่อสงครามปฏิวัติอเมริกา

สำหรับอเมริกันนั้นอาจกล่าวได้ว่า การปฏิวัติ โดยสาระและเป้าหมาย คือการพยายามรักษาระเบียบสังคมของอาณานิคมที่อังกฤษพยายามปฏิรูปให้ดำรงอยู่ต่อไป กระบวนการดังกล่าวนี้นำมาซึ่งการไตร่ตรองถึงผลประโยชน์ที่แท้จริงของพวกเขา ความแตกต่างระหว่างพวกเขาและเมืองแม่ ไปจนถึงการปรับเปลี่ยนโลกทัศน์และวิถีทัศน์ในฐานะพลเมืองอังกฤษมาเป็นแบบฉบับเฉพาะของตน นั่นคือการแยกตัวเป็นเอกราช ยุคของการปฏิวัติอเมริกาจึงนับเป็นยุคของการสร้างลัทธิความคิดเชิงอุดมการณ์ที่สำคัญยิ่งของประเทศยุคหนึ่ง อุดมการณ์สาธารณรัฐนิยมที่ก่อตัวขึ้น ยึดหลักสิทธิและเสรีภาพตามแบบฉบับของอังกฤษ ทว่า จะมีได้อ้างอิงหลักรัฐธรรมนูญอังกฤษอีกต่อไป หากแต่ในฐานะที่เป็นสิทธิโดยธรรมชาติอันเป็นกระแสสากลที่ก้าวหน้าของยุคคริสต์ศตวรรษที่สิบแปด นอกจากนี้แล้ว สาธารณรัฐนิยมและความเป็นเอกราชเหล่านี้ ยังอาจกล่าวได้ว่า เกี่ยวพันอย่างแยกไม่ออกกับความคิดเรื่องความเป็นอิสระในด้านนโยบายต่างประเทศ และ/หรือสันติชนนิยมทางการเมือง เพราะการปฏิวัติเพื่อความเป็นเอกราชนั้น โดยเนื้อหาสาระในตัวของมันเอง คือการตัดขาดจากการผูกพันทางการเมืองกับโลกเก่าของชาวอาณานิคมนั่นเอง ทั้งนี้ ด้วยความเชื่อที่ว่า การปราศจากการผูกพันทางการเมืองใดกับดินแดนโลกเก่า จะทำให้สังคมของพวกเขามีความเป็นอิสระ ได้ค้าขายอย่างกว้างขวางกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกโดยปราศจากข้อขัดขวางใด ๆ (ของลัทธิพาณิชย์นิยม) เช่นที่ผ่านมา โดยการนี้ จะทำให้ประเทศใหม่ที่มีเสถียรภาพและเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง เติบโตและก้าวหน้า จนกระทั่งล้ำหน้ายิ่งกว่าชาติใด ๆ ในโลก

อย่างไรก็ดี อุดมการณ์ที่ว่าด้วยความเป็นเอกราชเหล่านี้ ไม่อาจเป็นจริงขึ้นมาได้หากมิได้รับความช่วยเหลือทางการเงินและการทหารจากมหาอำนาจยุโรปที่สำคัญ คือ ฝรั่งเศสและสเปน กระนั้น การติดต่อทางการทูตเพื่อขอความช่วยเหลือจากชาติยุโรปและความซับซ้อนทางความสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างประเทศของยุโรปที่อเมริกาได้ประสบ ส่งผลให้อเมริกามีทัศนคติในทำนองว่า พวกยุโรปเป็นชาติที่มากเกินไปด้วยเพทุบาย ยากแก่การไว้วางใจ ทั้งนี้ อเมริกา

สิ่งที่จะพิจารณาว่า พวกยุโรปนั้น อาจมองพวกตนด้วยทัศนะเดียวกันนี้เช่นกัน ทัศนะที่มีต่อยุโรปดังกล่าว ช่วยตอกย้ำให้ชาวอเมริกันมีความหนักแน่นในนโยบายสันโดษนิยมทางด้านการเมืองมากยิ่งขึ้น

ประสบการณ์การต่อสู้เพื่อเอกราชยังส่งอิทธิพลหรือมรดกตกทอดทั้งต่อสังคมของอเมริกาเองและต่อโลกภายนอก ในด้านสังคมของอเมริกาเองนั้น คือการที่แต่ละมลรัฐต้องปฏิรูประบอบรัฐธรรมนูญเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและลดหลั่นภายในสังคมของตนลง เพื่อให้สอดคล้องกับอุดมการณ์สาธารณรัฐนิยมของประเทศ ในด้านภายนอกนั้น ในฐานะที่เป็นอาณานิคมที่ต่อสู้เพื่อความเป็นเอกราชเป็นประเทศแรกในประวัติศาสตร์สมัยใหม่ อเมริกาจึงกลายเป็นตัวอย่างและแรงบันดาลใจให้แก่กษัตริย์นิยมและเสรีนิยมในเกือบทุกส่วนของโลกตลอดช่วงคริสต์ศตวรรษที่สิบเก้า จนถึงคริสต์ศตวรรษที่ยี่สิบ ทั้งนี้รวมถึงนักต่อสู้เพื่อเอกราชชาวเอเชียที่โดดเด่นดังเช่น มหาตมะคานธี โฮจิมินห์ ชูการ์โน รวมทั้งนักต่อสู้เพื่อเอกราชของชาติใหม่ในแอฟริกาในคริสต์ศตวรรษที่ยี่สิบ ก็ล้วนศึกษาและให้การปฏิวัติอเมริกาเป็นแบบอย่าง

อย่างไรก็ดี แม้นักปฏิวัติเหล่านี้จะได้รับแรงบันดาลใจ ไร้คำขวัญ หรือแม้แต่จับความจากคำประกาศเอกราชของอเมริกามาใช้เป็นหลักการปฏิวัติของตน แต่ก็เป็นโอกาสที่หายากมากที่ชาวอเมริกันผู้ภาคภูมิใจและคอยให้กำลังใจอยู่เสมอจะให้ความช่วยเหลือแก่นักปฏิวัติเหล่านี้ อย่างเป็นรูปธรรมแม้จะได้รับการร้องขอก็ตาม อเมริกามักปฏิเสธโดยอ้างถึงหลักสันโดษนิยมและการไม่แทรกแซงที่พวกตนยึดถือ ทว่า โดยความเป็นจริงในส่วนตัวแล้ว ผู้นำของอเมริกันมักกังวลต่อความสามารถของผู้ที่กำลังต่อสู้เพื่ออุดมการณ์เหล่านี้ว่าจะกระทำได้อย่างเป็นผลสำเร็จจนตลอดรอดฝั่งหรือไม่ เนื่องจากความเชื่อว่าชาติอื่น ๆ มิได้มีคุณธรรมอันเป็นลักษณะเฉพาะตัวของชาวอเมริกัน ความขัดแย้งกันอยู่ในตัวเองของอเมริกันดังที่กล่าวนี้ ยังเห็นได้ในแง่ที่ว่า อเมริกาให้ความสนใจกับการยุติการเป็นเบี้ยล่างทางการเมืองมากกว่าทางด้านเศรษฐกิจ หลังสิ้นคริสต์ศตวรรษที่สิบเก้า อเมริกายังเริ่มสำแดงความเป็นเจ้ามหาอำนาจอาณานิคม ซึ่งเห็นได้ว่าเป็นในทางเศรษฐกิจเสียเป็นส่วนใหญ่ การแผ่อำนาจเข้าไปในดินแดนลาตินอเมริกาและตามที่ต่าง ๆ แม้จะอ้างอุดมการณ์ที่สูงส่งอย่างไร แต่ก็เห็นได้ว่า ล้วนเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของตน ความขัดแย้งกันอยู่ในตัวเองเช่นนี้เอง น่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้อุดมการณ์และนโยบายของอเมริกา ซึ่งมีรากเหง้ามาจากการต่อสู้เพื่อเอกราชของตนนั้น แม้จะเป็นตัวอย่างและแรงบันดาลใจให้แก่ชนบางกลุ่มบางพวก แต่อุดมการณ์เดียวกันนี้ ก็ได้กลายเป็นเหตุที่มาของการต่อต้านอเมริกาในหลาย ๆ วาระ เช่น จากอิหร่านภายหลังการปฏิวัติในปลายทศวรรษ ๑๙๗๐ และล่าสุดคือจากกลุ่มผู้ต่อต้าน นำโดย บิน ลาเดน ซึ่งใช้เป้าหมายเชิงอุดมการณ์ของตนในการโจมตีอเมริกาอันนำมาซึ่งเหตุการณ์ ๙/๑๑ ใน ค. ศ. ๒๐๐๒ เหตุการณ์นี้ส่งผลให้ต้องทบทวนและวางมาตรการด้านการต่างประเทศที่สำคัญอีกครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์อเมริกา

บรรณานุกรม

- Bailey, T.A. (1969). *A Diplomatic History of the American People* (8th ed.). New York: Meredith Corporation.
- Cogliano, F.D. (2009). *Revolutionary America , 1763-1815 : A Political History* (2nd ed.). New York: Routledge.
- Combs, J.A., Combs, A.G. (1997). *The History of American Foreign Policy*. (2nd ed.). New York: The McGraw-Hill.
- Conway, Stephen. (1995). *The War of American Independence, 1775-1783*. London: Edward Arnold.
- DeConde, A. (1978). *A History of Foreign Policy. Vol. 1. Growth to World Power, 1700-1915* (3rd ed.). New York: Charles Scribner's Sons.
- Hunt, M. H. (1987). *Ideology and United States Foreign Policy*. New York: Yale University Press.
- Plumb, J.H. (1991). The French Connection. In *Readings in American History, Vol.1*, Edited by Craig Hendricks and Others. Dubuque. Iowa: Kendall Hunt Publishing Company.
- Paterson, T.G. etal. (2010). *American Foreign Relations: A History Vol. 1: To1920* (7th ed.). Boston, MA: Wadsworth.
- Perkins, B.(2002). *The Cambridge History of American Foreign Affairs. Vol. 1: The Creation of a Republican Empire, 1776-1865*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Pratt, J.A. (1965). *A History of United States Foreign Policy* (2nd ed.). Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall.
- Rae, J. B. & mas, H.D. Mahone, T.H.D. (1955). *The United States in World History: From Its Beginnings to World Leadership* (2nd ed.). New York: McGraw-Hill Book Company.
- Ritchie, D.A. (1985). *Heritage of Freedom: History of the United States*. London: Macmillan Publishing Company.